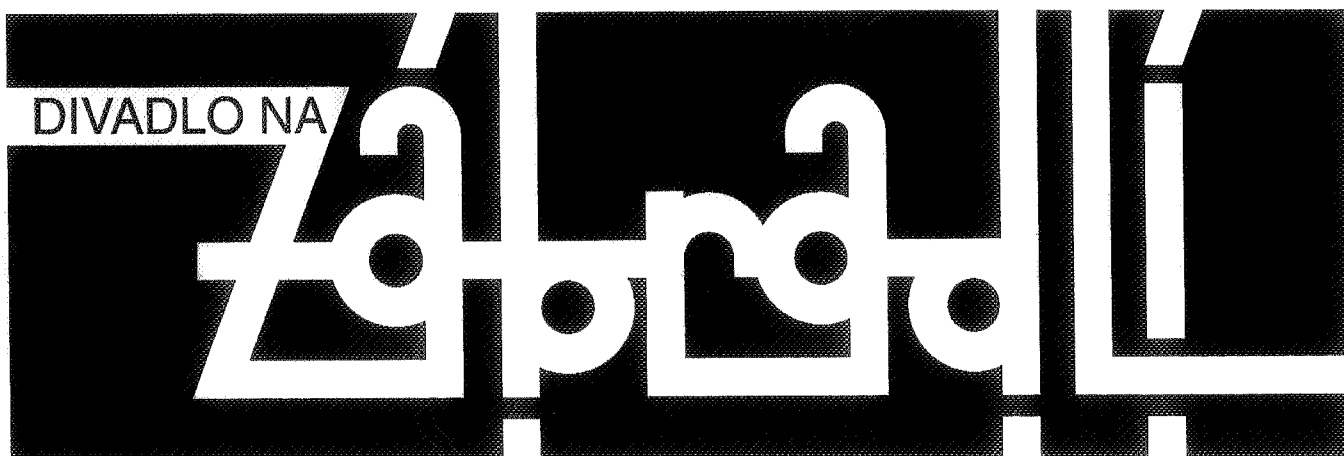

UMĚLECKÁ KONCEPCE DIVADLA NA ZÁBRADLÍ OD ROKU 2013

Předkladatel: **MgA. Jakub Hora**

Autor umělecké koncepce: **David Czesany, současný umělecký šéf DNz**

Autor manažerského konceptu: **MgA. Jakub Hora**

Motto:

„Divadlo Na zábradlí nemá právo na existenci, pokud se bude pokoušet nějakým způsobem zařadit mezi ostatní pražské činoherní soubory. Repertoárem i uměleckým zpracováním. Vzniklo jako divadlo – dílna. (...) Musí hledat osobitý styl práce, dávat impulsy, nezlenivět, vymýšlet si a hrát si. (...) Nemá právo být módní.

Věřit divadlu..., Scéna, Praha 10/1977 rozhovor s J. Chundelou

OBSAH

ÚVOD	3
CELKOVÝ UMĚLECKÝ A PROJEKTOVÝ ZÁMĚR.....	4
DAVID CZESANY: DIVADLO NA ZÁBRADLÍ JAKO OBRAZ OKAMŽIKU	7
HERECKÝ A UMĚLECKÝ SOUBOR DNZ V OBDOBÍ OD SEZÓNY 2013 / 14	8
REPERTOÁR	9
DRAMATURGICKÝ PLAN ^{ZÁMĚR} DIVADELNÍ SEZÓNY 2013 / 14	12
DRAMATURGICKÝ ZÁMĚR DIVADELNÍ SEZÓNY 2014 / 15	15
DRAMATURGICKÝ ZÁMĚR DIVADELNÍ SEZÓNY 2015 / 16	17
ALTERNATIVNÍ PROSTOR DNz ELIADOVA KNIHOVNA	19
EKONOMICKO – PROVOZNÍ KONTEXT UMĚLECKÉ KONCEPCE DNZ	21
PROFESNÍ ŽIVOTOPIS MGA. JAKUB HORA	24
PROFESNÍ ŽIVOTOPIS DAVID CZESANY	26
VÝCHODISKA PRO UMĚLECKOU ČINNOST V DNz	28
DIVADLO NA ZÁBRADLÍ V LETECH 2010 – 2013	30
SHRNUTÍ DOSAVADNÍHO PŮSOBENÍ SOUČASNÉHO UMĚLECKÉHO VEDENÍ DNz POD VEDENÍM DAVIDA CZESANYHO	31
ELIADOVA KNIHOVNA 2010 - 2013	37

ÚVOD

Divadlo Na zábradlí patří mezi **nejvýznamnější česká divadla** již od roku svého založení, tedy 55 let. Je naprosto **unikátní činoherní scénou** hlavního města Prahy. V DNz během jeho existence působila řada osobností s výrazným vlivem na národní kulturu: **Ivan Vyskočil, Jiří Suchý, Ladislav Fialka, Jan Grossman, Václav Havel, Libor Fára, Evald Schorm, Jan Dušek**. Porevoluční tvorbu DNz formovali režisér a výtvarník **Petr Lébl**, režisér **Jan Antonín Pitínský**, kostýmní výtvarnice **Kateřina Štefková**, režisér **Jiří Pokorný**, dramaturgyně **Ivana Slámová** a poslední tři roky současný umělecký šéf DNz **David Czesany** – všichni působili pod ředitelkou **Doubravkou Svobodovou**, která je ve funkci od roku 1993 až do současnosti.

CELKOVÝ UMĚLECKÝ A PROJEKTOVÝ ZÁMĚR

Koncepce dosavadního uměleckého vedení DNz v čele s režisérem Davidem Gzesanym (spolupráce s dramaturgyněmi Ivanou Slámovou a Lucií Ferenzovou) vychází z **principů, které nastavilo pro předešlé tři sezóny**. Fundamentem tvorby DNz je a bude **objevný repertoár**, soustředěná a odvážná práce se **stálým hereckým souborem vytvořeném ze silných osobností** (J. Ornest, N. Drabiščáková, Z. Hadrboľcová, P. Čtvrtníček, S. Majer, M. Spurná a další).

Tvorba v DNz zamíří i v nadcházejících letech na **aktuální témata**, trendy, umělecké postupy a inovace, zároveň zůstane **společensky angažovaná**, reflektující současné dění a v neposlední řadě bude i divácky vstřícná.

Nejpodstatnějším stavebním prvkem je princip **repertoárového divadla**, dalším cílem koncepce je udržet DNz jako důležité **centrum uměleckých, společenských, mezioborových i sociálních setkávání**. *

Nedílnou součástí koncepce je **rozvoj druhé alternativní scény „Eliadova knihovna“**, laboratoře a uměleckého prostoru mladé generace umělců a tvůrců. Nezávislý umělecký prostor „Eliadova knihovna“ dramaturgicky a koncepčně úzce spolupracuje s hlavní scénou a **společně tvoří celkový umělecký obraz DNz**. „Eliadova knihovna“ je spojena s DNz také skrze působení členů uměleckého souboru. (Viz kapitola Eliadova knihovna, dále.)

Základní schéma budoucí umělecké koncepce DNz tvoří **propojení tří forem** či podob divadla: **klasická činohra, autorská tvůrčí dílna a scénický experiment**. V procesu jde o nepřetržité a nikdy nekončící hledání a nalézání aktuálních forem a témat současného činoherního divadla založeného na textu.

Výsledkem této symbiózy jsou inscenace:

- **stylové, vycházející z dobře napsaného textu** klasického moderního dramatu s aktuálním tématem
- s důrazem na **existenciální dilemata** člověka v cítěné „pomyslné“ prázdnotě světa
- vzniklé procesem **dialogu tvůrců** (autor, dramaturg, režisér, výtvarník, hudebník, herec), kde se ve zkratce přibližujeme podstatě základních principů ovlivňujících „lidské bytí“
- **stylizované**, v které se záměrně groteskní nachází v tragickém a tragické v groteskním
- **dokumentární** s důrazem na autenticitu
- v kterých se vše zmíněné (nebo alespoň něco) volně prolíná a dotkne se nebe

Nedílnou součástí koncepce je DNz jako „místo setkávání“ ve formě:

- **scénických čtení** dosud neuvedených textů
- inscenovaných čtení **poezie**
- **besed** s osobnostmi na daná „sezónní témata“
- vernisáží tematických **výstav**
- spolupřádání divadelních **festivalů** či **mezioborových a intersociálních projektů**

Výstupem koncepce je jedinečná současná pražská **divadelní scéna**, otevřená nejen všem **cílovým skupinám publika**, ale také **názorům a uměleckým formám**, postavená na **aktuálním uměleckém či intelektuálním zážitku** a jeho sdílení, scéna **reflektující současné trendy i názory obecnosti**.

* pozn. Koncepce vychází z předpokladu **stabilního prostředí pro tvorbu a divadelní provoz**. Dává tak **současnému uměleckému vedení DNz možnost jisté kontinuální tvorby po určité dlouhodobé časové období**. Tato garance v uplynulých několika letech v DNz chyběla.

Umělecký záměr bude realizován skrze níže uvedené cíle:

1. **Koncepce tematických sezón.** Tato koncepce předjímá a reflektuje současná témata, podporuje vznik nových textů a zpracování divadelních či jiných literárních děl v nových úhlech pohledu.
2. **Impuls a podpora pro vznik nových her i překladů.** Divadlo musí být stále živé a riskovat. Každá nová hra je obrazem své doby. Prostor pro autorskou tvorbu je jedním ze základních úkolů DNz.
3. **Zpřístupnění nových zahraničních her** českému publiku, zejména textů, které nebyly v ČR uvedeny, ať už formou inscenování nebo scénického čtení. Programové hledání možnosti režijního hostování osobností ze zahraničí, zejména z divadelně příbuzného středoevropského prostoru.
4. Interpretace **klasických titulů s důrazem na objevný výklad** a režii, stejně jako na unikátní herecké ztvárnění.
5. Udržení kompaktního **vícegeneračního uměleckého souboru** tvořeného osobnostmi a mladými talenty.
6. Divadlo jako „**místo setkávání**“ – pravidelné programy, které slouží k interaktivnímu setkávání nejen mezi umělci, ale i mezi umělci a kulturní i širokou veřejností, a to napříč tématy a žánry.
7. Atraktivní, objevný a vyrovnaný repertoár určený pro cílové skupiny tvorby DNz.
8. Zpřístupnění kvalitního autorského dramatického umění pro **obyvatele a návštěvníky hlavního města Prahy.**
9. Zpřístupnění kvalitního autorského dramatického umění pro **obyvatele ČR.**
10. Prezentace kvalitního českého autorského dramatického umění **v zahraničí** a propagace české kultury, České republiky a hlavního města Prahy.
11. Alespoň **4 nové inscenace** realizované na scéně DNz ročně.
12. Rozvoj a podpora **vzdělávání mládeže** skrze zpřístupnění kvalitního a objevného dramatického umění.
13. **Stabilní a rostoucí návštěvnost divadla** na domácí scéně i v regionech a to směrem ke všem cílovým skupinám.
14. Propagace divadelního umění, scény DNz a hlavního města Prahy v českých a zahraničních médiích.

Uvedené cíle budou uskutečněny skrze níže uvedené postupy a programy:

(řazeno v návaznosti na výše uvedené cíle)

1. Výběr **aktuálních společenských témat**, které v současné době stojí ve středu pozornosti v ČR i v zahraničí, či témat, jejichž aktuálnost se v blízké budoucnosti očekává. Pro nadcházející roky se jedná například o témata formulovaná slogany: „Kdo to tady řídí?“, „Rozpusťme se?“, „Teď žiju já!“

2. Nasazení **dosud neuvedených domácích textů či neuvedených překladů** do dramaturgického plánu jednotlivých sezón v počtu alespoň 1 x za sezónu, iniciace nového textu přímo pro účely nastudování v DNz (pro sezónu 2013 / 14 je osloven na původní překlad Jiří Ornest a na napsání původní hry David Jařab).

3. Důsledné **mapování nejnovější produkce** textů a významných počinů na poli světového divadla a literatury, směrem k přenosu na jeviště DNz. Oslovení zahraničních autorů či režisérů ke spolupráci s DNz.

4. V případě dramaturgického výběru klasických titulů pro tyto texty hledat **aktuální a neotřelé interpretace**, zejména pak z hlediska režijního a inscenačního, a tomuto přístupu podřídit volbu

inscenátorů (například pro sezónu 2013 / 14 na režii kompilace Shakespearových textů Timon Athénský a Coriolanus je osloven Michal Hába).

5. **Rozmanitý repertoár** s rovnoměrně vytíženými herci uměleckého souboru, kde každý dostane úkol velký a nikdo nepohrdne menším. **Hostující režiséři na jedné straně zavedení, ale hledající. A na straně druhé hledání režisérů nezavedených, kteří již něco našli.** Aktivní vyhledávání nových nadějných režisérů. Viz kapitola Umělecký a herecký soubor, dále.

6. **Besedy se zvanými osobnostmi** k tématům sezóny plus pravidelné **vernisaže fotografických výstav**. Pokračování ve spolupřádání festivalů a intersociálních projektů. Dále rozvíjet formu inscenovaných čtení a pružně reagovat na aktuální podněty, které korespondují s aktivitami a tématy DNz. Konceptce rozšiřuje tuto iniciativu o **autorské čtení poezie současných básníků**. Vytvoření určité platformy současné poezie na půdě DNz považujeme za přínosné již vzhledem k současné výrazné scéně domácích autorů.

7. Stavba repertoáru stojí na principech umělecké a **autorské hodnoty inscenací, na souhře uměleckého souboru a kvalitního inscenačního týmu**. Zahrnuje díla v rozmezí od **kvalitního klasického textu až po experiment** a jedním z klíčových hledisek je inscenační vstřícnost k divákovi. Konečný celek tvoří **komplexní obraz tvorby DNz**, tento obraz však ve svých jednotlivých částech nabízí proměny a odkazy na jiné souvislosti, čímž diváka vybízí k dalšímu sledování.

8. **Kontaktní komunikace s veřejností**, která má za cíl pozvat diváky do světa autorské inscenační tvorby, které se mnohdy širší veřejnost „obává“, aniž by znala její skutečný půvab a tajemství. Toto pozvání do určitého „zrcadlového světa“, kdy divák může reflektovat sebe sama skrze divadlem nastavené obrazy, dává hledišti duševní a často až fyzický zážitkový benefit, který divákovi vrací pocit skutečného uměleckého zážitku a odklání ho od masově konzumované „zábavy“. **Realizací vybraných titulů v „mezinárodní“ verzi**, tedy verzi s anglickými podtitulky oslovit i širokou komunitu potencionálních zahraničních návštěvníků, kteří mají o českou divadelní tvorbu i o návštěvu unikátního prostoru DNz zájem. (dále v bodu 10.) Realizace představení určených menšinám, např. neslyšícím.

9. **Podpora zájezdových představení**, postavená na kvalitní nabídce, rozšíření poptávky v regionech, cenové politice zájezdové činnosti, zohlednění zájezdové verze inscenací při jejich realizaci a zároveň zaručení ekonomické udržitelnosti zájezdové činnosti.

10. Tvorba umělecky **jedinečných inscenačních počinů v nadnárodním kontextu**, s podmínkou **nadnárodní srozumitelnosti** (titulkované verze apod.) a jejich důsledná a **aktivní prezentace** na scéně mezinárodních **divadelních festivalů** a přehlídek i na **jevišti DNz**. Iniciativa směrem k vývozu těchto počinů na významné a žánrově či koncepčně obdobně zaměřené scény v zahraničí. Na stejném základě by mělo být možné **hostování zahraničních inscenací** na scéně DNz. Aktivní **vyhledávání zdrojů**, které ekonomicky umožní realizaci tohoto cíle mimo zdroje hl. města Prahy. **Prezentace hl. města Prahy** jako nejvýznamnějšího partnera důležitých uměleckých počinů domácí divadelní scény a **prezentace ČR** jako země s tradicí dramatického umění a místem aktivní současné umělecké tvorby.

11. Koncepční práce s inscenačním plánem, viz konceptce inscenačního plánu, dále.

12. Uvádění dramatických či literárních textů, vhodných pro **publikum středních škol** a víceletých gymnázií tak, aby tato díla neplnila pouze součást vzdělávacích osnov, ale aby nabídla studentům výhled do dalších perspektiv mimo školní výuku, formovala v mladém publiku rozvoj vlastního názoru a vlastní reflexe na dění ve svém okolí a kladla aktuální otázky spojené se současným děním, aniž by ale publikum ovlivňovala směrem k určitému trendu. **Besedy herců a režisérů** se studenty o konkrétním díle směrem k posílení vlastní aktivity studentů k tvůrčí činnosti.

13. Aktivní a promyšlená obchodní strategie, viz kapitola Obchodní činnost, dále.

14. **Důsledná prezentace** premiér a všech dalších autorských či organizačních počinů v médiích, včetně médií zahraničních, účast na prestižních festivalech a přehlídkách v ČR i zahraničí, partnerství s významnými internetovými portály a webovými portály s orientací na kulturu, prezentace děl DNz v databázích a na serverech dramatického umění, viz kapitola Propagace, dále.

DAVID CZESANY: DIVADLO NA ZÁBRADLÍ JAKO OBRAZ OKAMŽIKU

Divadlo i člověk sám má v sobě tisíciletou nakumulovanou zkušenost, kterou se neustále učí používat.

Inscenace může být stylová, okouzující, půvabná a vkusná, prostě „glamour“, nebo herci jsou po bradu v bahně a vyřvávají svá existenciální poselství, nebo se dění na jevišti odehrává v jedinečných, ale poučených asociacích (aluze), odkazech a parafrázích, vražda je komická, nejtragičtější místem se zdá být banálně letmý polibek, výtvarně je ta scéna tak autentická, jako bychom opravdu byli v letadle, a tahle je opravdu monumentálně krásná, ty nádherné kostýmy, barvy a dokonce paví pera, na scéně není nic, jeden osvětlený bod a do něj někdo vstoupí a mluví skutečně za sebe, dokonce je úplně nahý, text strohý, jakoby vypreparovaný na nejpodstatnější otázky a sdělení, ale i když je jazyk květnatý, a text dokonce mnohvrstevnatý, herec ho sděluje tak, že přítomnější a zároveň nabitější okamžiky člověk-divák nezažil. Když herec improvizuje, nechce v prvním plánu vzbuzovat smích, ale je k sobě v dané situaci tak upřímný, že vědomím své existence úlevnou směšnost podpoří. Setkání s vědomou, artistní a nakumulovaně používanou zkušeností, setkání s něčím přítomně silným – s hercem, v kterém se kdykoli mísí antická monumentalita a pathos, věčnost každodennosti, možnost něhy i agresivity, vědomí vlastní prázdnoty a potouchlý plamínek v očích pro hravé rozvíjení situace.

Setkání s dobře vybaveným a naladěným hercem v DNz, tedy „na blízko“, je fundamentem pro tvorbu na tomto místě. Inscenace klasických textů ve velkých divadlech sugerují větší možnosti tzv. aranže, v DNz (zmenšenina kukátkové scény barokního typu) naopak nabízí **objevný výklad pro možnosti zpřítomnění existence herců na jevišti.** **Herci ve vzájemném souladu jsou nutným východiskem** i pro inscenování současných a experimentálnějších textů. Jestliže byl otevřený a vnímavý divák představením zasažen a vyzván tím k přemýšlení nad tématem, který inscenace vyjevila, stalo se tak především prostřednictvím herce, s jehož nahromaděnou zkušeností a schopností ji předat setkání proběhlo. V dialogu, který pokračuje po skončeném představení, je intenzita hercova sdělení (přes autora a tvar inscenace) stále přítomna.

Tvůrci a diváci jsou hlavy i duše otevřené, bez nich jsou cesty k tvorbě a živému současnému divadlu těžko průchodné. Tento vztah interaktivního předávání a sdílení inspiruje pozitivně pro celou společnost.

Inscenátoři a herci jsou **podrobováni neustálému střehu,** odkud přijde **nový inspirační podnět,** jak a kam se zařadí vzhledem k těm předešlým. Z této nekonečné řady podnětů se pak pokoušejí vytvořit **momentální obraz,** který se odehraje vždy **ten jeden večer na představení.** Je to napínavé a přitom nikdy neukončené a **vtáhnout do tohoto procesu diváky je opravdu, ale opravdu tím smysluplným cílem.**

HERECKÝ A UMĚLECKÝ SOUBOR DNZ V OBDOBÍ OD SEZÓNY 2013 / 14

Současný herecký soubor DNz tvoří **významné osobnosti** českého divadelního umění: **Jiří Ornest, Zdena Hadrboľcová, Igor Chmela, Magdaléna Sidonová, Petr Čtvrtníček, Marie Spurná, Stanislav Majer, Natálie Drabišćáková, Miloslav Mejzlík, Natálie Řehořová, Ladislav Hampl, Kristina Beranová, Leoš Noha, Ivan Lupták.**

Pro sezónu 2013 / 14 počítá koncepce proměnou souboru ve 2 – 3 případech. Současně využije koncepce hostování spřízněných hereckých osobností. Soubor DNz chápeme jako živý organismus, vlastní aktivita, interakce, proměna a pohyb je zde přirozeným jevem.

Pro tvář divadla a utváření souboru je důležitý výběr **hostujících režisérů**. Ve výhledu jsou jak renomovaní, tak ti nadaní, začínající. **J. A. Pitínský, M. Hába, J. Nebeský, D. Jařab, J. Ornest, J. Frič, A. Petrželková, S. Radun, M. Bambušek, J. Pokorný, J. Kačena, Z. Piussi** a ti, o kterých ještě nevíme.

DNz spolupracuje se špičkovými kostýmními výtvarnicemi: **Kateřina Šteřková, Zuzana Krejzková, Jana Preková, Katarína Hollá, Andrea Králová, Iva Němcová, Sylva Zimula Hanáková**. Se všemi koncepce rozhodně počítá i do budoucnosti.

Koncepce zahrnuje spolupráci s osvědčenými scénickými výtvarníky **Petrem B. Novákem, Tomášem Bambuškem, Nikolou Tempírem**, ve výhledu je přizvání renomovaných scénografů **Martina Chocholouška** či **Petra Matáska**.

Koncepce počítá s autory scénické hudby – **Ivan Acher, Jan Moravec, Petr Kofroň, Roman Zach, Michal Novinski**, kteří jsou nejen v DNz již zavedení.

Významný potenciál pro budoucí autorskou spolupráci v rámci tvorby DNz tvoří **režiséři, výtvarníci či hudebníci mladší generace spolupracující na tvorbě v Eliadově knihovně**.

Koncepce dramaturgického a inscenačního plánu

Koncepce dramaturgického plánu DNz počítá s realizací **4 – 5 nových inscenací v roce** (případně sezóně), a to 2 – 3 inscenace v jarní části a 2 inscenace v podzimní části, dle možností uměleckého provozu. Plán počítá s realizací zkušebního období inscenace v termínu osmi týdnů od zahájení zkoušek do premiéry. Dramaturgický plán bude efektivně napojen na hrací plán souboru DNz, který počítá s **přibližně 190 - 200 představeními na domácí scéně a 20 – 30 představeními mimo domácí scénu**. Hrací plán bude doplněn o hostování cizích souborů na scéně DNz dle kapacitních možností a dramaturgického výběru. Hrací a inscenační plán bude přirozeně propojen s hracím plánem Eliadovy knihovny, která v sezóně nabídne divákům několik desítek představení.

REPERTOÁR

DNz vstoupí do sezóny 2013/14 se 14 inscenacemi na repertoáru:
Anton Pavlovič Čechov – **Platonov je darebák!** (režie Jiří Pokorný, premiéra listopad 2005),
klasický titul klasika moderního dramatu v invenční režii a výpravě.

Milan Uhde – **Zázrak v černém domě** (režie Juraj Nvota, premiéra březen 2007),
současná česká hra, v DNz uvedena ve světové premiéře.

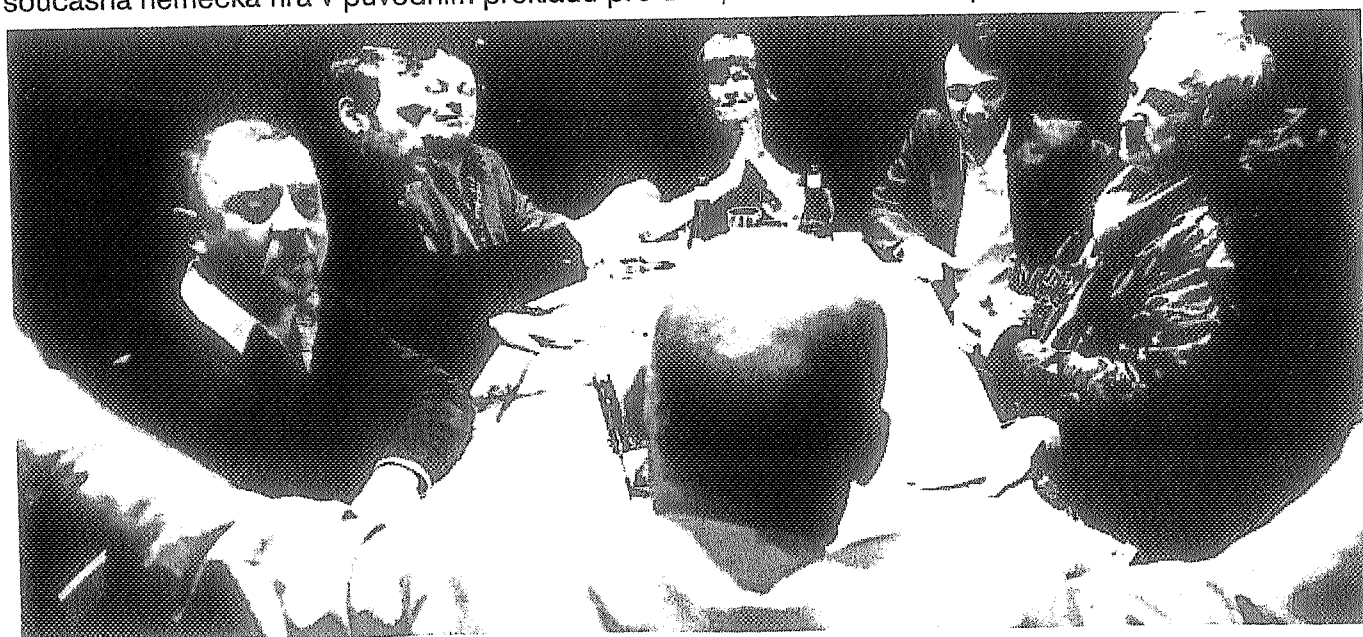
Michał Walczak – **Pískoviště** (režie Jiří Pokorný, premiéra duben 2007),
současná polská hra, v DNz uvedena v české premiéře.

Friedrich Dürrenmatt – **Komplic** (režie David Czesany, premiéra březen 2008),
hra o korupčním prostředí od švýcarského klasika moderního dramatu, v DNz uvedena v české premiéře.

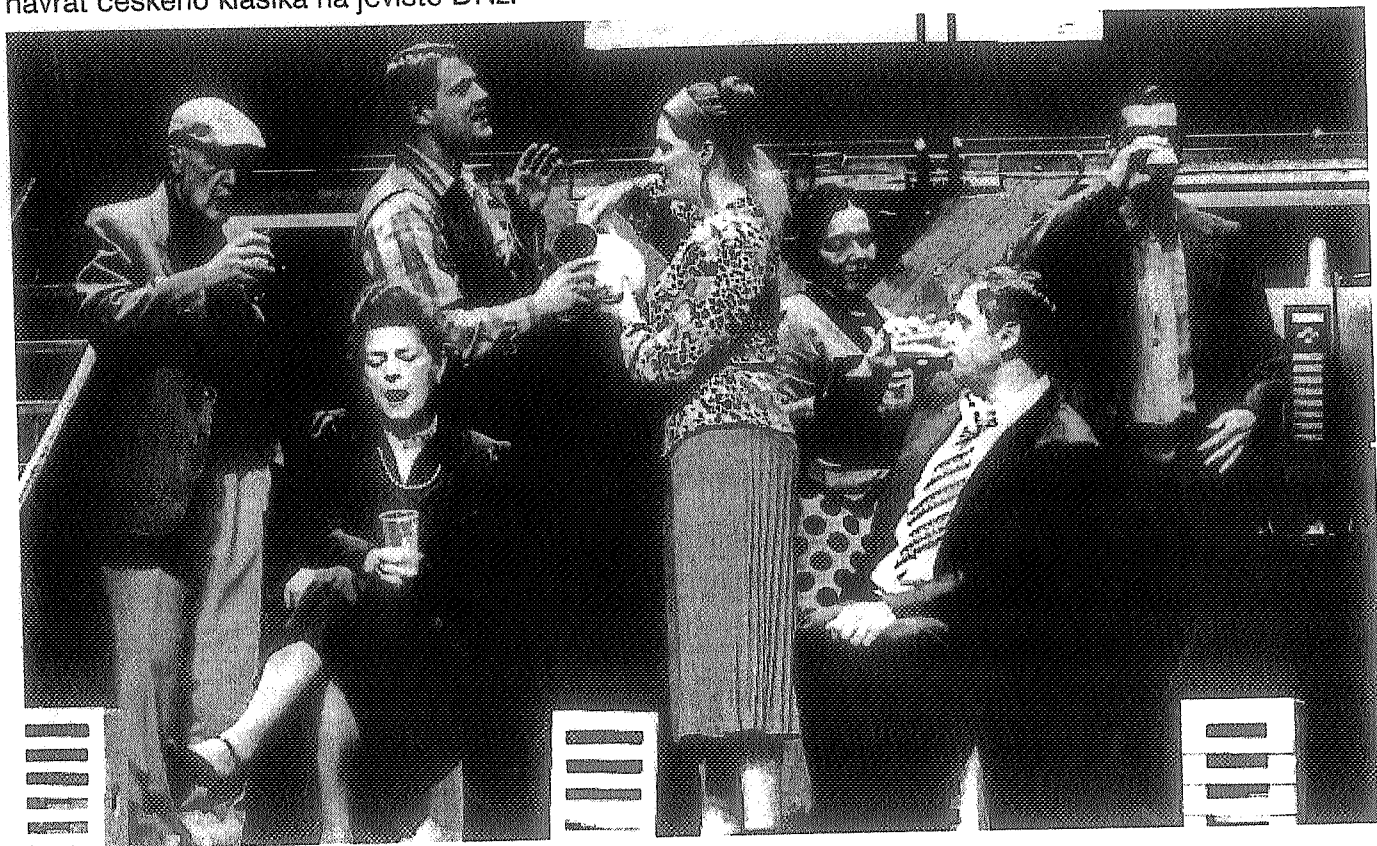
Pan Molière a kolektiv – **Tartuffe Games** (režie Jan Frič, premiéra říjen 2009),
klasický titul v autorské úpravě režiséra a dramaturgyně Lucie Ferenzové.

Jiří Havelka a kolektiv – **Ubu se baví** (režie Jiří Havelka, premiéra únor 2010),
inscenace vznikla kolektivními improvizacemi na ubuovská témata, v DNz uvedena ve světové premiéře.

Roland Schimmelpfennig – **Ambrózie** (režie David Czesany, premiéra prosinec 2010),
současná německá hra v původním překladu pro DNz, uvedena v české premiéře.

Jiří Pokorný – **Domov můj** (režie David Czesany, premiéra říjen 2011),
současná česká hra o bezdomovcích napsaná na objednávku DNz a uvedena ve světové premiéře.
Václav Havel – **Asanace** (režie David Czesany, premiéra leden 2012),
návrat českého klasika na jeviště DNz.

Egon Tobiaš – **Denně (Poníci slabosti)** (režie Jan Nebeský, premiéra březen 2012), původní česká
hra napsaná pro DNz.

Nathanael West/David Jařab – **Osamělá srdce** (režie David Jařab, premiéra říjen 2012),
dramatizace novely amerického autora s výrazným autorským vkladem českého dramatika a režiséra.
Bertolt Brecht – **Život Galileiho** (režie David Czesany, premiéra prosinec 2012),
klasika autora epických dramátů pohledem současného divadla.

Anton Pavlovič Čechov – **Višňový sad** (režie Jan Frič, předpokládaná premiéra květen 2013),
další velký Čechovův titul na jevišti DNz v původním překladu Jaroslava Achaba Haidlera.
Jan Kačena, Robin Kvapil – **ČEZ** (režie David Czesany, předpokládaná premiéra červen 2013),
současná česká hra z prostředí obchodu a politiky psaná na objednávku DNz.

DRAMATURGICKÝ ZÁMĚR DIVADELNÍ SEZÓNY 2013 / 14

Koncepce vychází z předpokladu uvedení v pořadí **4. tematické sezóny**, v které DNz uvede **5 divadelních premiér**, na něž volně navazují tematické besedy a pravidelné výstavy. Nově koncepcce zahrnuje **programy inscenovaných čtení poezie** za přítomnosti autorů.

Spektrum **divadelních inscenací** obsahuje **původní dramatisaci** novely argentinského autora, **autorskou inscenaci** klasiky – W. Shakespeara, **zapomenuté drama českého klasika**, **současnou americkou hru v čerstvém překladu** pro DNz a **původní českou hru** psanou na objednávku DNz.

Smyslem tematizovaných sezón je položit si otázku, která v sobě pochopitelně obsahuje množství dalších podotázek. Znamená to snažit se zveřejnit, pojmenovat a pokusit se **zmapovat společenské, politické či lidské téma**, které je v současné společnosti diskutované, nebo – v ideálním případě – jen tušené, dosud bobtnající, v přederuptivním stádiu.

Dramaturgický plán divadelní sezóny 2013 / 14

Sezóna s tematickým podtitulem „Kdo to tady řídí?“

Jedním z východisek pro tuto sezónu je kniha Ericha Fromma *Mít či být*.

„Vlastnický modus existence, postoj soustředěný na majetek a zisk, nutně vyvolává touhu – ve skutečnosti potřebu – po moci. K řízení jiných lidských bytostí potřebujeme moc ke zlomení jejich odporu. K udržování kontroly nad soukromým vlastnictvím potřebujeme moc k ochraně před těmi, kteří by nám je odňali, protože – tak jako my – nikdy nemají dost; touha po soukromém vlastnictví vyvolává touhu používat násilí k oloupení druhých – zjevně nebo skrytě. Ve vlastnickém modu štěstí člověka spočívá v nadřazenosti nad ostatními, ve vlastní moci a v neposlední řadě ve schopnosti dobývat, loupit a zabíjet. V modu bytí spočívá štěstí v lásce, sdílení a dávání.“

Kdo nás tedy opravdu řídí? Vláda, společenské mínění, nějaký „vyšší soudce“, manžel, manželka nebo náš vlastní šílený mozek?

Ernesto Sábato – Tunel

Dramatisace a režie David Czesany

Překlad Vít Urban

Zneklidňující výpověď mezi surrealismem a existencialismem o věčné lidské rozpolcenosti. Silný příběh o nespojitelných tunelech, kterými procházejí osamocení lidé. V této „historii jedné vášně“ je vyprávěn příběh slavného malíře, který na výtvarném salónu v Buenos Aires vystaví obraz *Mateřství* – výkřik hrůzy ze samoty. Před obrazem se zastaví dívka María, jediný člověk, který mu porozumí a jemuž je ve skutečnosti umělcovo volání určeno. Malíř, prahnoucí po jakémsi transcendentálním splynutí duší, si ve své chorobné žárlivosti dívku téměř patologicky přivlastní. Ovšem autosugesce, že je podváděn, je tak silná, že svou milenkou nakonec zabije a jeho vědomí se rozpadá v šílenství.

Ernesto Sábato (1911, Rojas, Argentina – 2011, Santos Lugares, Argentina) byl argentinský spisovatel a esejista známý v Česku jako autor románů *Tunel* (*El túnel*, 1948), *O hrdinech a hrobech* (*Sobre héroes y tumbas*, 1961), *Abaddón zhoubce* (*Abaddón el Exterminador*, 1974) a několika knih esejů, jako například u nás vydané knihy *Spisovatel a jeho přízraky* (*El escritor y sus fantasmas*, 1963). „*Jsem přesvědčen, že navzdory pachu války, stojíme možná na prahu výrazné duchovní doby, neboť v opačném případě jsme neodvolatelně ztraceni.*“ Ernesto Sábato, květen 2002

William Shakespeare – Michal Hába

Timon Athénský/Coriolanus

Překlad Martin Hilský

Zamýšlená inscenace je založená na autorské práci skrze dialog dvou Shakespeareových her, které jsou zvoleny s ohledem na tematickou sezónu DNz. Obě titulní postavy se dostávají do střetu s hodnotami, které dosud považovali za základ svého jednání, a ve které věřili. Jedná se o mezní zkušenost, kdy se hrouť normy – jak v otázce uspořádání společnosti, tak v otázce běžných lidských vztahů. Východiskem je důvěra v lidi: Coriolanus od počátku lidem jednoznačně nedůvěřuje, naopak Timon slepě důvěřuje lidské dobrotě. Oba však musí přehodnocovat: dramatický střet vlastní situace her je obohacen o střet dvou protikladných přesvědčení jinakých Shakespeareových hrdinů.

Oba texty mohou být snadnou metaforou konkrétních přístupů sociální politiky: Coriolanus odmítá vydat obilí s odkazem na to, že plebs nebojuje za republiku a tedy si obilí nezaslouží. Naopak Timon je veden velkorysou snahou dát každému ze svých hostů vše, co potřebuje k šťastnému či důstojnému životu. Výhodou a pointou inscenace je právě dialog mezi dvěma nesmiřitelnými pohledy. Coriolanus doplatí na individualismus, který ho vede k opovrhování solidaritou a společným dílem, v pustém světě zůstane osamocen. Timon ale nakonec také zůstává sám, byť zčásti z vlastního rozhodnutí: později také nedůvěřuje lidem, přestože o důvěře v dobrotu lidské povahy nepochyboval. Nutně dojde k deziluzi. Nejedná se ale jen o dialog dvou metafor představ společenské organizace, jedná se také o dialog dvou silných osobností.

Autorská inscenace má ambici fungovat jako divadlo společensko-kritické a apelativní.

Michal Hába (1986) inscenováním Timona a Coriolana pokračuje v autorském zpracovávání Shakespeareovského světa – dosud se jedná o Hamleta, transponovaného do tématu československé normalizace a o Divadla koňa a motora, které se skrze moderní kočovné divadlo pokouší Shakespeareem „jednat“ se sociálním a komunitním přesahem na kulturní periferii, a jehož inscenace – Macbeth a Othello is black – jsou považovány za úspěšná rasantní autorská zpracování Shakespeareových textů, hraných v mimodivadelních prostorech. Michal Hába tak mj. pokračuje v cestě autorského (alternativního) divadla, které rozvíjí od svého studia pod vedením doc. Miroslava Krobota na KALD DAMU a v divadelní tvorbě s výrazným společenským apelem, jak činí především ve skupině Lachende Bestien.

Ludvík Aškenazy – Rasputin

Režie Jan Antonín Pitínský

„Kam velkej ďábel nemůže, malej čert se vejde.“

Téměř úřední záznam konce Grigorije Jefimoviče Novych z vesnice Pokrovskoje ...ské gubernie, poutníka a zloděje koní. Ze zájmu o osudy jurodivých sepsal Ludvík Aškenazy (na motivy Alexeje Tolstého a podle jiných pramenů spolehlivých i méně spolehlivých).

Rasputin – pro jedny fascinující, bohabojný, charismatický, svatý, pro druhé odporný, primitivní, hříšný, perversní. Jisté je jedno – tento muž mnoha tváří silně ovlivňoval politiku Ruska v období před první světovou válkou i během ní.

Ludvík Aškenazy (1921 Český Těšín – 1986 Bolzano, Itálie) byl český spisovatel, reportér a rozhlasový pracovník. Pocházel z česko-židovské rodiny v Českém Těšíně. Maturitu složil roku 1939 v polské Stanislavi, tehdy právě zabrané SSSR. Pak studoval v polském Lvově slovanskou filologii. Za druhé světové války působil v 1. československém armádním sboru v SSSR vedeném Ludvíkem Svobodou, bojoval i u Sokolova. S naším vojskem se vrátil do vlasti a hned po návratu, v květnu 1945, se seznámil a poté oženil s Leoníí, dcerou německého spisovatele Heinricha Manna. Po roce 1945 působil až do začátku 50. let v pražském rozhlase jako reportér a zahraničně politický komentátor. Později byl spisovatelem na volné noze. Roku 1968 s rodinou emigroval a až do roku 1976 žil v Mnichově. Pak se odstěhoval do Itálie, kde roku 1986 ve věku 65 let v Bolzanu zemřel.

Jan Antonín Pitínský, vlastním jménem **Zdeněk Petrželka** (1955) je český básník, spisovatel, dramatik a divadelní režisér. V 80. letech v Brně spoluzaložil amatérská divadla Tak-tak a Ochotnický kroužek, spolupracoval s Divadlem Husa na provázku a podílel se na fúzi Ochotnického kroužku s HaDivadlem. Od první poloviny 90. let je výraznou postavou českého profesionálního divadla (Divadlo Na zábradlí, DAMU, Dejvické divadlo, HaDivadlo), kde zejména inscenace *Sestra úzkost*, *Ritter*, *Denne*, *Voss* a *Divadelník* posbíraly veškerá prestižní ocenění té doby. Spolupracuje i s největšími scénami – s činohrou a operou pražského Národního divadla, plzeňskou operou Divadla J. K. Tyla, Městským divadlem Zlín, Divadlem v Dlouhé či bratislavskou Stokou.

John Guare – Are you there McPhee? (Jste tam, McPhee?)

Překlad a režie Jiří Ornest

John Guare (1938) je americký dramatik. Proslavil se zejména divadelními hrami *The House of Blue Leaves* (Dům modrých listů) a *Six Degrees of Separation* (Šest stupňů odloučení). Ve svých textech míchá komické prvky s akutním pocitem selhání lidských vztahů, je nelítostně krutý i hluboce soucitný. Jeho nejnovější hru s jistými autobiografickými rysy označila kritika za příklad divadelního magického realismu. Děj se odehrává ve dvou časových rovinách (v roce 1975 a v současnosti) a vypráví dva paralelní osudy. Příběh je spleť, až detektivní, protkaný tajemstvím, mystikou a aluzemi. Téma, které celou hrou probleskuje se týká rozkladu, jakým ve 20. století prošel obraz dětství. Nikdo nechápe, kdo to způsobil.

Hra byla poprvé uvedena v květnu 2012 v McCarter Theater Center v Princetonu.

Česká premiéra

Jiří Ornest (1946) pro Divadlo Na zábradlí přeložil např.: *M. Mackenzie – Baronka a služka* (2002) *V. Lodato – Poslední pomazánka* (2005), *D. Greig – Kosmonautův poslední vzkaz ženě, kterou kdysi, v bývalém Sovětském svazu, miloval* (2003) a *Pyreneje* (2007) a režíroval např. hry *J. Bowles – V altánu* (2001), *D. Lane, B. Brecht, K. Weil – Happy End* (2002), *J. Pokorný – Milada* (2007), *Podněcování a trest* (2009)

Původní hra na téma „Kdo to tady řídí?“

Autor a režie David Jařab

K napsání původní hry pro DNz je vyzván dramatik a režisér David Jařab.

David Jařab (1971) vystudoval Janáčkovu akademii múzických umění v Brně, obor činoherní režie. Od roku 1993 působil na brněnské experimentální scéně HaDivadlo jako režisér, posléze autor a nakonec i jako umělecký šéf. V roce 1997 odešel do Prahy, kde se živil jako pedagog, autor scénářů, překladatel a televizní a divadelní režisér na volné noze. Od roku 2002 se jako režisér a kmenový autor stal vedle Dušana D. Pařízka určující osobností Pražského komorního divadla v Divadle Komedie. Je autorem více než deseti původních nebo adaptovaných divadelních textů.

DRAMATURGICKÝ ZÁMĚR DIVADELNÍ SEZÓNY 2014 / 15

Uvedení **5. tematické sezóny** poučené těmi předchozími. Ve výhledu jsou čtyři tituly. Dosud nikde neuvedená hra **klasika světového absurdního a existenciálního dramatu, text rumunského klasika**, který je psaný jako dramatický jen v názvu, **dramatizace románu známého rakouského spisovatele a původní česká hra** psaná na objednávku DNz. Při volbě inscenátorů uvažuje koncepce o oslovení těchto režisérů: **J. Nebeský, J. Frič, A. Petrželková, S. Radun, M. Bambušek, J. Pokorný, J. Kačena, Z. Piussi.**

Dramaturgický plán divadelní sezóny 2014 / 15

Podtitul (téma) sezóny „Rozpustíme se?“.

Zabývá se nejen otázkou **dalšího vývoje národních kultur** v rámci Evropy, ale i **utvářením osobnosti člověka** a zachováním jeho integrity. Co je dnes pro nás hodnotami české národní kultury? Nestane se, aniž bychom si to byli schopni uvědomit, že v příštích generacích to zcela pozbude na důležitosti? Bylo by to špatně? Může se osobnost člověka rozpustit z přebytku informací? Jak si vůbec zachovat vědomí sám sebe s představou, co dělat mám, čeho jsem schopen, a co naopak nikdy neudělám?

Samuel Beckett – Eleutheria

Režie David Czesany

Překlad David Kraus

„Jestli najdete diamant, schovejte mu ho. Ten chce. ...pak si lehne a hubenými zády se otočí k lidstvu. Opona.“

První Beckettova hra z roku 1947, která předcházela Čekání na Godotta a Beckett ji po godottovském úspěchu zakázal publikovat. Příběh Viktora Krapa, který se vytrhne ze všech rodinných vazeb, protože chce získat svobodu (řecky eleutheria). Děj se odehrává v Paříži během tří zimních odpolední a na jevišti Beckett předepisuje dvě simultánní scény – salón rodiny Krapů a pokoj, kam Viktor odešel a nechce se vrátit, ani když zemřel otec, matka je na tom špatně, snoubenka naléhá a nakonec i postava diváka žádá, aby něco udělal. Jenže Viktor se rozhodl nedělat „nic“.

Hra dosud nebyla uvedena

Samuel Beckett (1906 – 1989), světově známý francouzský dramatik a prozaik irského původu. Ve svých dvaadvaceti letech se seznámil s Jamesem Joycem a stal se jeho přítelem a překladatelem. Za druhé světové války se zúčastnil francouzského odporu a v roce 1946 se natrvalo usídlil v Paříži. Světový věhlas mu přinesly divadelní hry Čekání na Godotta (1952) a Konec hry (1957). V roce 1969 se stal nositelem Nobelovy ceny za literaturu.

Mircea Eliade – Sbohem!

Překlad Jiří Našinec

„Zeptejte se autora!“

Příběh spisovatele, který má na zakázku ředitele divadla napsat hru. Zatímco si představuje všechna možná východiska a témata, kterými by se mohl jako profesor náboženství, filosof a autor povídek zabývat, stojí na jevišti několik herců. Jediným jejich textem, který k publiku pronesou, je slovo: Sbohem! A publikum se nedá. Několik diváků se vzbouří a chtějí znát interpretaci, pár diváček prohlašuje, že už z plakátu věděly, o čem hra je a nakonec mladý pár pronese, že jde o mystérium otce. Hra ve hře rumunského literáta Mircea Eliadeho navazuje na čtyřdílný projekt Eliade (premiéra prosinec 2012 v Eliadově knihovně), který vycházel z autobiografie, povídek a teoretických spisů tohoto autora. Hříčka Sbohem! je zamýšlena jako půdorys k inscenaci o člověku-tvůrci, který obsáhl celé dějiny myšlení lidstva a všechny jeho mýty, aby se v nich rozpustil a tak našel sám sebe.

Světová premiéra

Mircea Eliade (1907 – 1986) rumunský filosof, prozaik, esejista a historik náboženství. Byl profesorem na universitách v Bukurešti (zde přednášel dějiny indické filozofie), v Paříži a od roku 1956 až do své smrti v Chicagu, kde působil na katedře dějin náboženství. Známa jsou jeho prozaická díla i odborné práce z dějin náboženství, či např. studie o mýtech a symbolech.

Thomas Bernhard – Mýcení. Rozčilení

Překlad Marek Nekula

„Lidé jako Joana páchají sebevraždou, uvažoval jsem v ušáku a paraziti a společenští imitátoři jako Auersbergovi žijí a žijí a žijí a žijí a žijí...“

Děj se odehrává během jednoho večera, při čekání na příchod herce Dvorního divadla po představení Divoká kachna a následné tzv. „umělecké“ večeři, pořádané manžely Auersbergerovými. Setkává se zde smetánka kulturní elity a hlavní hrdina, který zatím sedí v rohu v ušáku a vše pozoruje. Paralelou k Divoké kachně se dostáváme o třicet let zpět, kdy spáchala sebevraždou Joana, ztroskotavší pohybová umělkyně. A právě vzpomínkou na ní začíná Bernhardova krutá parodie na umělecký svět a společnost.

Thomas Bernhard (1931-1989), rakouský spisovatel a dramatik s pověstí „káleče do vlastního hnízda“ Narodil se v Nizozemsku, ale vyrůstal u prarodičů v Rakousku a za války také v nacionálněsocialistickém internátu. Jeho otec v roce 1940 spáchal sebevraždou. I v nejtěžších dobách trval Bernhardův dědeček na jeho umělecké výchově. V důsledku nevléčitelné plicní choroby Bernhard trávil dlouhé roky v sanatoriích, kde začal psát. Věnoval se žurnalistice, ale hned byl souzen za urážku na cti. A soudy a skandály tohoto typu ho provázely celý život. Stejně tak za román Mýcení, na základě čehož vydává zákaz šíření svých knih v Rakousku.

Původní hra na téma „Rozpustíme se?“

Ve výhledu k oslovení na napsání této hry jsou: **Tomáš Vůjtek, Iva Klestilová, Zuza Ferenczová, Iveta Horváthová, Anna Marie Maxera, Egon Tobiáš, Miroslav Bambušek, Jiří Pokorný, Radka Denemarková.** V následujících letech se okruh může rozšířit i zúžit.

DRAMATURGICKÝ ZÁMĚR DIVADELNÍ SEZÓNY 2015 / 16

6. tematická sezóna DNz. Ve výhledu jsou především tituly, uvedené v českých nebo světových premiérách. S jednou výjimkou Strindbergova *Rauše*, který se u nás hrál naposledy v roce 1935 a pro DNz by vznikl nový překlad.

Dramaturgický plán divadelní sezóny 2015 / 16

Tematický podtitul „*Teď žiju já!*“ bude pojat nejen ve smyslu kultury, ve které jsou děti vychovávány k asertivitě, ambicióznosti a soupeřivosti, a ve které jsou dominantními hodnotami kariérový postup a materiální úspěch, ale také s poukazem na sobecký vztah k okolí a přírodě, na přehlíživý a krátkozraký postoj, jako by po nás měla přijít potopa. A vzato z opačného konce i jako projev zdravého sebeuvědomění, dobře ukotveného sebevědomí a neochotě být pouhou obětí životní danosti.

Patrik Ouředník – Dnes a pozítří

„Koneckonců není vyloučeno, že to není poprvé, že ty ohlášené konce světa opravdu proběhly, ve dvacátém století, osmnáctém, patnáctém, jedenáctém a tak dále. Možná proběhly, ale nikdo si toho prostě nevšiml.“

P. Ouředník se ve své divadelní hře zaobírá svými oblíbenými tématy, v daném případě otázkou, jak zachytit slovy pohyb či pohyby času, jak se vymezuje konkrétní časoprostor, co charakterizuje přirozené (a patrně neodvratné) lidské směřování k smrti. Fascinuje ho tragikomika pozemského snažení, marná snaha lidí odlišit konec od počátku, tedy Genezi od Apokalypsy. Objasňuje, že konec světa je de facto společenskou hrou (děj hry se ostatně odehrává u stolu), která je tak komicky zvrhlá, jak si jen lze představit. Ona pětice, která přežila katastrofu, jsou jedinci jemnocitní a bezbranní, hloupí nebo inteligentní – vždy však nadarmo inteligentní. Je to katastrofa velmi skromných rozměrů, esteticky nepodařená, vybledlá a odzbrojená, „bez skomírajícího slunce, nebe pokrytého padajícími meteority a hysterických davů“ – člověk jako by nebyl hoden své vlastní zkázy. Konec světa je totiž možná součástí stále přítomné minulosti, kterou jsme nebyli schopni strávit. Jako nějaká nedoplněná mezera. A mezi „koncem“ a „cílem“ stále zeje nesmiřitelná propast. Světová premiéra.

Patrik Ouředník (1957), ve francouzském kontextu někdy Patrick, je česky a francouzsky tvořící spisovatel a překladatel, žijící ve Francii.

August Strindberg – Rauš (Brott och brott eller Rus, Zločin a zločin nebo Opojení)

„Nikdo, kdo nepochybil, není opravdu dobrý člověk.“

Podtitul této hry zní „komedie“, což je ovšem jen jedna ze Strindbergových mystifikací, ve skutečnosti se jedná o vážné, nábožensky zabarvené salónní drama s detektivní či kriminální zápletkou. Děj se odehrává v Paříži, hlavní postava Maurice a jeho oddaná přítelkyně Jeanne, se kterou má milovanou dcerku Marion, netrpělivě očekávají večerní premiéru jeho hry, která mu má přinést vytoužené uznání a bohatství. Toho Maurice skutečně dosáhne, netuše ovšem, že se jedná jenom o pověstných patnáct minut slávy. Úspěch mu stoupne do hlavy a vášnivě se zamiluje do milenky svého přítele Adolfa, sochařky a femme fatale Henriety. Dvojnásobnou zradu ještě umocní tím, že ve slabé chvíli vysloví přání, aby malá Marion odešla z tohoto světa a nic tak už nestálo mezi ním a Henrietou. Když jeho dcera opravdu zemře, Mauricův život nabere zcela opačný směr...

Hra vznikla v roce 1899, úspěšná světová premiéra se konala 26. února 1900 ve stockholmském Královském dramatickém divadle, v českých zemích byla uvedena dvakrát v Městském divadle na Královských Vinohradech, v roce 1911 a 1935. Překlad pro Divadlo Na zábradlí Zbyněk Černík

Erich Kästner – Fabian aneb příběh moralistův

„Dobro existuje jenom, když ho děláš.“

Román z roku 1931 zobrazuje poslední chaotická léta Výmarské republiky, dekadentní rozvrácenou městskou společnost s rozvolněnými pravidly a divokou morálkou. Fabian, který přišel z rodného maloměsta, v krátkém sledu ztratí práci, přítelkyni a jeho nejlepší kamarád spáchá sebevraždu. Jako nezúčastněný pozorovatel úpadek kolem hodnotí se sarkasmem a cynickým humorem. S nadějí na lepší život se nakonec vrátí zpět domů, ale v klidném a spořádaném městě už schopen žít není. Kästnerův román z doby předválečné krize je velmi současný a jsou v něm přesně formulované otázky týkající se dnešní doby.

Marius von Mayenburg – Mučedník (der Märtyrer)

„Ale Bůh není nacista, nebo jo?“

Tragikomedie současného německého autora, vypráví mimo jiné o srážce světského a náboženského náhledu na svět a o různých tvářích fanatismu.

Benjamin Südel přestane docházet na výuku plavání. Jeho matka se domnívá, že příčinou jsou drogy, ale syn tvrdí, že dívky v bikinách zraňují jeho náboženské přesvědčení. Zatímco matka vše ohodnotí jako laciný žert, učitelka biologie Rothová rozpozná u mladého muže velké problémy, jež volají o pomoc. Sama se však do problémů dostává také – Benjamin se začíná chovat divně, leze do bazénu oblečen, hrouží se stále hlouběji do studia Bible a provokuje paní Rothovou i své okolí radikálními teoriemi o evoluci nebo homosexualitě. Rothová nenajde zastání ani u ředitele školy Willyho Batzlera a nezastane se jí ani její partner. Naopak – učitel náboženství je nadšen a přemlouvá Benjamina, aby vstoupil do církve. Zatímco se Benjamin noří do svého agresivního náboženského paralelního světa, v němž terorizuje spoluobčany citáty s Bible, rozhodne se ho Rothová nekompromisně porazit. Násilná eskalace problému na sebe nenechá dlouho čekat...

Hra měla premiéru 29. února 2012 v berlínském divadle Schaubühne am Lehniner Platz v autorově režii. U nás dosud nebyla uvedena.

Překlad Kateřina Bohadlová

Milan Uhde – Hra na holuba

„Ty prostě nechápeš, že je to zážrak. Když jdou. Když se češou. Když se svlíkají. Když si lehají. Když sténají. Když nosí břicho a když rodí.“

Napínavá a akční hra, inspirovaná románem Andreje Bělého Stříbrný holub, je zasazená do divoké ruské vesnice počátku dvacátého století a dala by se nazvat jakýmsi „easternem“.

Do vesnice, jejíž obyvatelé jsou přívrženci náboženské sekty chlystů, přichází mladý student Vitalij, který se tady chce schovat před úřady, protože je stíhán za blíže neurčený teroristický čin namířený proti carskému absolutismu. Ujme se ho truhlář Andrej a schová ho ve své chalupě, kde žije se svou dcerou Marjou. Chlystové, vedeni vizionářem Pavlem, věří v znovunarození Ježíše Krista a hledají vyvolenou pannu. Přestože Andrej podplatí Pavlova pobočníka Luku, aby se „vábiči“ při hledání panny jeho domu vyhnuli, je jí určena právě Marja. Marja s Vitalijem se do sebe zamilují, ale Marja odmítá otěhotnět...

Hra dosud nebyla uvedena.

Martin Walser – Requiem za nesmrtelného/Všemocný pan Krott (Überlebensgroff Herr Krott/Requiem für einen Unsterblichen)

Překlad Jiří Stach

„To jsme to dopracovali, když už není spolehnutí ani na Kurdy. Smím teď umřít, Elfičko?“

Absurdní černá komedie o mocném až všemocném panu Krottovi, který už se může konfrontovat pouze s Bohem.

Pan Krott tráví sklonek svého života na balkóně luxusního hotelu společně se svou ženou Elfičkou a švagrovou Mafaldou, stará se o ně číšník Ludvík, jeho žena Róza a jejich syn Jenda. Krott se modlí. Jeho životním krédem bylo, že všechno se musí vyplatit. A protože ví, že on už se světu nevyplácí, čeká na někoho, kdo by s ním zúčtoval. Ale nikdo nepřichází. A v jeho apartmánu se hromadí rakve...

Hra měla premiéru v roce 1964 ve Freie Volksbühne v Berlíně.

U nás dosud nebyla uvedena

Koncepce pro Eliadovu knihovnu pro období od sezóny 2013 / 14

Alternativní prostor ve správě DNz, určený zejména pro mladou a nezávislou divadelní tvorbu. Od roku 2010 byla Eliadova knihovna zaměřena zejména na studentské a klauzurní práce. Od roku 2012 ji spravuje Sdružení přátel Eliadovy knihovny (S.P.E.K. o.s.). Prostor funguje jako alternativní scéna DNz pod **dramaturgickým dohledem Lucie Ferenzové**. Příležitost zde dostávají herci, režiséři, výtvarníci, hudebníci a autoři z **vysokých uměleckých škol či jejich čerství absolventi**. V průběhu dvou sezón si Eliadova knihovna vytvořila **okruh mladých tvůrců**, kteří kromě práce v EK **spolupracují také s hlavní scénou DNz** (např. Jan Kačena, Michal Hába, Jana Hauskrechtová).

Dramaturgický záměr EK pro sezónu 2013 / 14

„Divadlo nedospělých“ (junge theatre, театр молодых...) – teen-age divadlo. Koncept spočívá v inscenování textů, či uvádění projektů s **tématy týkajícími se dospívající mládeže** (například šikana ve škole, rasismus a xenofobie, genderové stereotypy, ale i běžné problémy každodenního světa dospívajících, např. problémy s rodiči). Nadále bude spolupracovat se studenty či absolventy uměleckých škol.

Dramaturgický plán EK pro sezónu 2013 / 14

DBC Pierre - Vernon Bůh Little

Režie a dramaturgie Ondřej Mataj

„Každý ví, že za úterý rozhodně může Jesus.“

Příběh středoškoláka Vernona, jehož kamarád Jesus jednoho dne v malém provinčním městečku vystřelí celou třídu včetně sebe. Jediný podezřelý je Vernon, který je zatčen, vyslýchán a odsouzen k trestu smrti. Román je napsán jako groteskní komedie 21. století v pěti aktech. Nemalou roli v celém případě hrají média; Vernona sleduje novinář, který si chce na případu vybudovat kariéru. Obyvatele městečka, Vernonovu dívku Taylor a nakonec ani Vernonovu matku doopravdy nezajímá, jak to ve skutečnosti s Vernonem a Jesusem bylo. Vše vrcholí v bizarní televizní show, kde se z Vernona stane mučedník. Inscenace o dospívání a vyrovnávání se s autoritami.

Stephen King – Curie

Adaptace a režie Jan Kačena

„Dělám si obraz tvého srdce.“

Příběh prvního Kingova románu z roku 1973 zfilmoval Brian De Palma jako kultovní horor. Je to příběh dospívající dívky, která žije sama se svou bigotní matkou a je šikanována spolužáky. Ale cosi se stane. Dívka v sobě objeví paranormální telekinetické schopnosti, kterými se může bránit. A když ji veřejně zostudí spolužačka na maturitním plese, pohár hněvu přeteče a Carrie se začne mstít. Inscenace o příčinách a důsledcích šikany, ale i věčném koloběhu krve. A také o reálných a nereálných představ.

Juli Zeh - Hráčský instinkt

Adaptace a režie Lucie Ferenzová

„Jestli je to všechno hra, jsme ztraceni, jestli ne, tím spíš...“

Román současné německé autorky se odehrává na střední škole v Bonnu, kam v půlce školního roku přijde nový žák Alev. Je to muslim, který se svým otcem objel celý svět, a nikde moc dlouho nezůstali. Ve třídě, kam chodí dívka Ada, učí literaturu pan učitel Smutek. Alev vymyslí tajnou hru. Každý pátek v pět se v tělocvičně sejde Smutek s Adou pod dozorem Alevova fotoaparátu. Víte, co člověku zůstane, když mu vezmete veškerý hodnotový systém? Zůstane hráčský instinkt. Inscenace o nepřítomnosti morálky, a přesto, anebo právě proto o základních hodnotách lidského života.

Agota Kristof - Velký sešit/Důkaz/Třetí lež

Adaptace a režie Michal Hába

„Musel to být pitomec, když chtěl překročit tu zasranou hranici za bílýho dne“

Adaptace vychází z trojdílného románu maďarské spisovatelky, která život prožila ve švýcarském exilu, ale k totalitní společnosti svého domova se v díle neustále vracela. Duet dvou bratrů, kteří se rozhodnou cvičit se v násilí, jemuž jsou vystaveni v době končící války a začínající komunistické totality, vrcholí emigrací jednoho z nich. Následně vidíme toho druhého, který zůstal. Ale kdo z nich to je? A opravdu zůstal? Nebylo tohle dítě vlastně kdysi jen jedno a tak samo, že si vymyslelo bratra? A jak je tomu s touhou po domově, kam se člověk nesmí, třeba z ideologických důvodů, vrátit?

EKONOMICKO – PROVOZNÍ KONTEXT UMĚLECKÉ KONCEPCE DNZ

Koncepce vychází ze současného provozně – ekonomického stavu DNz, tedy provozně ekonomického zajištění repertoárového divadla se stálým souborem, umělecko-technickým provozem, výrobním provozem, ekonomickým odborem a obchodním odborem. Současný stav zahrnuje také vlastní budovu a péči o ní včetně hospodářské správy.

Rozpočet divadla

Koncepce předpokládá vyrovnaný rozpočet divadla, a ideálně to v současné výši na nákladové i příjmové stránce (bez zahrnutí případných investičních akcí). V dlouhodobém plánu počítáme se snížením položky rozpočtu mzdové náklady cca o 5 – 10 % a zvýšení položky služby cca o 5 – 10 % v účelovém určení výroba inscenací a autorské honoráře. O dalším snížení položky rozpočtu mzdové náklady a alikvotní navýšení položky služby/autorské honoráře či jiné služby lze uvažovat pouze směrem k převodu některých činnosti do obchodního či autorského režimu, a to pouze neodporuje-li to Zákoníku práce. Rozpočet a hospodaření divadla počítá s nastavením efektivních provozně – ekonomických postupů, směrem k co nejlepšímu využití svěřených či získaných prostředků, sledováním principu nejlepšího poměru cena/výkon a využíváním prostředků prioritně k naplnění účelu hlavní činnosti divadla a cílů, stanovených v umělecké koncepci projektu.

Na příjmové stránce koncepce se počítá s iniciativou vedoucí ke zvýšení vlastních příjmů, převážně z doplňkové činnosti. Zvýšení objemu poskytovaných služeb a současně příjmů v doplňkové činnosti je nutné zejména k získání zdrojů na služby, které v současné době nemůže dostatečně krýt DNz ze svého rozpočtu (zejména propagace, technické vybavení) a také jako určitá rezerva pro roky budoucí (např. v případě neočekávaného snížení příspěvku zřizovatele). Doplňková činnost bude zvýšena zejména v oblasti poskytování reklamních a propagačních služeb, a to, jak bylo uvedeno, nejen směrem k získání produktů pro posílení propagace a technického zajištění divadla (bartery), ale i k získání finančních prostředků pro uměleckou činnost divadla (sponzoring, partnerství s finančním plněním).

Výše uvedený plán vychází z faktu prokazatelné nabídky služeb ze strany obchodních společností vůči kulturním organizacím a jasné výhodnosti využití těchto „bezplatných“ či „sponzorských“ služeb. Vzhledem k platným právním předpisům si musí divadlo jasně stanovit, po vzájemné shodě se zřizovatelem, právní a účetní systém administrace této partnerské, či spíše sponzorské spolupráce s obchodními subjekty tak, aby splňovala požadavky právních předpisů a vyhovovala právní formě příspěvkové organizace.

Tento krok, stejně jako další níže uvedené v tomto bodě, jsou logické i s ohledem na plánovanou a dosud neupřesněnou transformaci pražské divadelní sítě. DNz takto vytvoří do budoucna jeden z dalších (a pro právní formu p.o. jeden z mála možných) dalších zdrojů financování a příjmů. V případě transformace tak bude mít nástupnická právní forma divadla významný pilíř zdrojů, na kterém může společně s uvažovaným grantovým systémem postavit první roky své další ekonomické existence do doby, než si zcela vytvoří pevný systém vícezdrojového financování. Podmínkou této strategie je navázání dlouhodobých partnerství s dostatečně silnými obchodními společnostmi, přičemž toto partnerství je založeno na pevné strategii podpor ze strany těchto společností. Výhodou předkladatele je tomto smyslu dostatečná zkušenost v oblasti fundraisingu pro kulturní projekty.

Doplňková činnost bude posílena i směrem k efektivnějšímu využití prostor a provozních kapacit DNz (zejména pronájmy), a to pouze za podmínek, že tato činnost bude ekonomicky výhodná a neovlivní negativně hlavní činnost DNz.

Cílem koncepce je také zvýšení příjmů z vlastní činnosti, a to zejména zvýšením návštěvnosti minimálně na 90% diváků ku počtu nabízených míst a zvýšení zájezdové činnosti. Předpoklad naplnění tohoto cíle je cca v druhé roce realizace koncepce.

Provoz divadla

Koncepce počítá s udržení současným provozních kapacit divadla, tedy činnost hlavní scény v režii DNz, provoz alternativní scény Eliadovy knihovny s působením hostujících souborů v kooperaci s dramaturgií a autorskou činností DNz, provoz krejčovny, garderoby a fundusu DNz, zajištění provozně - technického úseku a administrativního úseku a hospodářské správy

včetně vozového parku a skladu dekorací, provoz **divadelní kavárny** a baru (pronájem) a **dalších prostor** DNz využívaných pro doplňkovou činnost (pronájem kanceláří).

Personální zajištění

Vzhledem k udržení kvality poskytování kulturních služeb a kvalitní realizace navržené umělecké koncepce počítáme v provozním kontextu s **dosavadním rozsahem personálního zajištění včetně rozsahu uměleckého souboru** DNz s níže uvedenými změnami:

- snížení personálního provozního zajištění o 5 – 10 %, s tím, že ušetřené prostředky budou převedeny do účelových položek navázaných na uměleckou činnost divadla.
- částečné převedení personálního zajištění z režimu pracovně-právního do režimu obchodně-právního či autorsko-právního, a to pouze, umožňuje-li to Zákoník práce a další platné právní předpisy.

Obchodní kontext, propagace a péče o návštěvníky

Obchodní činnost

Umělecky vyhraněná a rozsáhlá umělecká koncepce vyžaduje **propojení s aktivní, cílenou a efektivní obchodní činností divadla**, která zaručuje silnou návštěvnost divadla i v případě intelektuálně vyhraněné a „nepodobízivé“ dramaturgie (realizované však s veškerou vstřícností a úctou k divákovi). Filosofie obchodní činnosti je zaměřena na přesné **zachycení cílových skupin** diváků a jejich oslovení, plošné i adresné. Současně bude zdůrazněna **exkluzivita a atraktivita produktu** (návštěva inscenací a dalších programů DNz) z hlediska jedinečnosti, významu DNz v kontextu české kulturní scény a umělecké hodnoty.

Obchodní strategie zahrnuje i **kombinované nabídky**, které nabízejí divákům „balíčky“, obsahující návštěvy divácky atraktivnějších titulů, divácky méně atraktivních titulů a exkluzivních setkání s provozem divadla (prohlídky, besedy), směrem k posílení návštěvnosti titulů méně známých, nových, úzce profilově zaměřených a podobně.

Dalším cílem je **rozšíření obchodní činnosti i mimo region hlavního města Prahy**, směrem k motivaci návštěvníků z jiných regionů ČR k návštěvě představení DNz na scéně DNz. V případě naplnění tohoto cíle dojde k **silnému posílení diváckého potenciálu** DNz a zároveň posílení druhotného ekonomického přínosu pro region hlavního města Prahy, tedy vytvoření ekonomické hodnoty na území hlavního města Prahy obyvateli z jiných regionů ČR (v případě poptávky nad rámec kapacit divadla bude tato aktivita směrem k mimopražskému publiku redukována, aby byla uspokojena v první řadě poptávka publika hl. města Prahy).

DNz bude také pokračovat v **iniciativě směrem k zahraničnímu publiku**, a to s cílem představit unikátní inscenační počiny v mezinárodním měřítku i většího zpřístupnění významné české divadelní scény zahraničnímu publiku (viz body 8. a 10. Umělecký a projektový záměr)

Směrem k mimopražským návštěvníkům míří i další obchodní strategie koncepce – posílení zájezdové činnosti DNz v dalších letech. Tato strategie počítá se **zvýšením zájezdové činnosti** cca o 30%. Umělecká koncepce bude v budoucnu (cca od sezóny 2014/2015 či další sezóny) navázána na tuto strategii předem plánovaným výběrem inscenace pro zájezdovou činnost a přizpůsobením realizace této inscenace vzhledem k zájezdové činnosti (atraktivita titulu, obsazení, náročnost technické realizace). Posílení zájezdové činnosti přinese vyšší příjmy z hlavní činnosti divadla a podporu prezentace značky DNz v ČR.

Obdobná strategie bude použita i pro **rozšíření zájezdové činnosti DNz do zahraničí**. V případě podpory hostování DNz v zahraničí bude však umělecká koncepce soustředěna pouze na jeden významný inscenační počín v rámci širšího časového horizontu, cca 2 – 3 divadelních sezón. Důvodem je náročnější obchodní strategie probíhající v mnohem širším časovém horizontu a specifický způsob realizace, splňující podmínky samostatného projektu nad rámec repertoárové tvorby divadla. DNz se bude cíleně věnovat také „**menšinám**“, například uváděním inscenací pro neslyší s překladem do znakové řeči.

Propagace

Současná propagace DNz, která zaručuje dostatečnou visibilitu DNz v rámci kulturní mapy hl. města Prahy, bude **posílena skrze nově získané partnerské služby** s poskytovateli reklamních a propagačních služeb v rámci médií (tištěná, audio, video, internet) i poskytovatelů reklamních a inzertních ploch. Propagace bude posílena směrem ke **zviditelnění konkrétních titulů a posílení značky divadla** jako exkluzivního kulturního prostoru. Posílení propagační činnosti nastane po cca 1 roku realizace koncepce.

Péče o návštěvníky

V rámci péče o návštěvníky bude uplatněna filosofie **individuálního přístupu** k návštěvníkovi divadla jako součásti komunity DNz. Cílem je pokračování snahy o vytvoření **široké komunity „přátel“** DNz, tedy publika, které do budoucna garantuje **silnou a stabilní návštěvnost divadla**. Návštěvníkům bude poskytnuta individuální nabídka kulturních služeb vázaná na konkrétní poptávku a doplněná o bonusy a další zvýhodnění.

Cílem této filosofie je stav, kdy se konkrétní divák do divadla vrací a nevyhledává pouze konkrétní tituly, ale sleduje tvorbu DNz jako celek. Jako výhodné se v rámci této strategie ukazuje **navázání partnerství s jinými poskytovateli služeb** (nemusí jít pouze o služby kulturní, ale také společenské, sportovní či čistě obchodní) a kombinace jejich nabídek s nabídkou DNz.

Cílové skupiny:

- Kulturní veřejnost z hl. města Prahy a okolních regionů se zájmem o dramatické umění
- Veřejnost z hl. města Prahy a okolních regionů
- Profesionálové z oblasti umění
- Neprofesionální tvůrci
- Mladí autoři a tvůrci
- Studenti vysokých škol s uměleckým zaměřením
- Studenti středních škol
- Studenti vysokých škol
- Veřejnost z dalších regionů ČR
- Teenageři
- Menšiny
- Zahraniční návštěvníci

PROFESNÍ ŽIVOTOPIS MGA. JAKUB HORA

Praxe o oblasti umělecké (i zakázkové) tvorby

AniFest s.r.o., Jindřicha Plachty 28, 150 00 Praha 5, www.anifest.cz

1.9.2008 – 31.1.2013

Ředitel společnosti, prokurista, ředitel Mezinárodního filmového festivalu AniFest, project manager, produkční/producent

- vedoucí produkce Mezinárodního filmového festivalu AniFest 2009
- ředitel Mezinárodního filmového festivalu AniFest 2010 – 2012 a společnosti AniFest s.r.o.

Realizované projekty:

- **Mezinárodní filmový festival animovaných filmů AniFest 2009** (vedoucí produkce)
- **Mezinárodní festival animovaných filmů AniFest 2010**
- **Mezinárodní festival animovaných filmů AniFest 2011**, <http://www.anifest.cz/2011/>
- **Mezinárodní festival animovaných filmů AniFest 2012**, <http://www.anifest.cz/2012/>
katalog pod odkazem <http://books.bocekmedia.net>
- **Karel Zeman: výstava originálních plakátů a exponátů z rodinných archivů** (Regionální muzeum Teplice, Sladovna Písek, Kino Atlas Praha, Dny české animace Moskva) 2010 - 2011
- **Autopohádky, výstava filmových loutek a dekorací** (Regionální muzeum Teplice, Sladovna Písek, Dny animace Praha, MFAF Anim Est Bukurešť, přehlídka animovaného filmu Rotterdam, Chvalský zámek), 2011 – 2013
- **Jiří Trnka, Filmař**, jediná výstava originálních filmových loutek a filmových exponátů J. Trnky v ČR v roce 2012 u příležitosti výročí 100 let od narození (Regionální muzeum Teplice), 2012
- **Databáze animovaných filmů** na webových stránkách www.czechanimation.cz a **webový portál** www.czechanimation.cz věnovaný animovanému filmu
- Krátkometrážní animovaný film Rudolfa Šmída **Kronika Oldřicha S.** - producent (ocenění na mezinárodních filmových festivalech Anima Mundi, AniFest, Stop Trik aj.), jeden z nejúspěšnějších českých titulů roku 2012 na mezinárodních festivalech animovaných a dokumentárních filmů (SilverDoc, Hirošima, Stuttgart, MFDF Jihlava aj.), 2011
- Krátkometrážní animovaný film Pavla Koutského **Dobrá rada** - producent, 2011
- Animovaný film Pavla Zvěřiny **Bramborová pohádka** – producent, 2011
- Vydavatel edice české krátkometrážní animace **Nová vlna české animace**, 2010
- Vydavatel edice české krátkometrážní animace **Nultá léta**, 2011
- Vydavatel edice české krátkometrážní animace **Female Filmmakers**, 2012, všechny kolekce spojeny s organizací a exportem programů české animace do zahraničí (Moskva, Krasnojarsk, Drážďany, Grenoble, Berlín, Bratislava, Madrid, Lodž, Seoul, Baden aj.)

Další realizované projekty a projekty ve fázi realizace:

- videoinstalace Martina Bůřila Laputoidy, zámek Duchcov 2012
- Dny animace v Modřanském Biografu, 2011
- Ozvěny AniFestu Praha 2010
- Dny animace Písek, Tábor, České Budějovice 2009
- Procházka animovaným filmem Praha, 2012
- Mapping budovy radnice Teplice 2011
- Vydání dvousvazkové publikace Jurij Norštejn, Sníh na trávě, ve fázi realizace
- tvorba reklamních spotů 2011, 2012

Naivní divadlo Liberec, Moskevská 18, 460 01 Liberec www.naivnidivadlo.cz
10/1999 - 12/ 2008

Vedoucí obchodního oddělení, vedoucí PR oddělení, divadelní produkce

- vedení obchodních aktivit divadla (tvorba hracího plánu, prodej domácích představení, prodej a produkce zájezdových představení, podpora návštěvnosti)
- vedení PR oddělení divadla
- produkce divadelních zájezdů ČR, zahraničí
- „záaskoky“ v jevištní technice a inspicí
- produkce a PR Mezinárodního festivalu loutkových divadel Mateřinka 2001, 2003, 2005, 2007

10/1999 - 12/ 2008

Redaktor: kulturní zpravodajství pro deníky MF Dnes, Právo
- každodenní kulturní zpravodajství (texty, foto)

Vzdělání

Akademie múzických umění, fakulta divadelní, katedra produkce 1993 - 2001
(magisterské studium, diplomová práce: Veřejnoprávní instituce,
závěrečné zkoušky: divadelní produkce, angličtina, právo, ekonomika kulturních provozů)

Akademické gymnázium Štěpánská, Praha 1989 - 1993

Další vzdělání a kurzy

Zpracovatel projektů, kurz Liberecký kraj 2005

PROFESNÍ ŽIVOTOPIS DAVID CZESANYHO

V Divadle Na zábradlí od roku 2010 ve funkci uměleckého šéfa.

Režie v Divadle Na zábradlí od roku 2010:

F. Richter - Electronic Love / v projektu Nebe nepřijímá (ve spolupráci s Divadlem Letí, 2010)
R. Schimmelpfennig – Ambrózie (2010)
M. Bambušek – Česká válka (2011)
J. Pokorný – Domov můj (2011)
V. Havel – Asanace (2012)
B. Brecht – Život Galileiho (2012)

Narodil se 1965 v Praze. Od roku 1976 do 1981 se věnoval převážně sportu a to hlavně lehké atletice. Vystudoval gymnázium a z vlastní vůle nedokončil studium režie na pražské DAMU.

Věnovat divadlu se začal v sedmnácti letech v amatérských souborech **Divadlo pod katedrou** (role Chlestakov, N. V. Gogol – Revizor, rež. P. Veselý, 1983), Milé divadlo (zde ve hře S větrem v zádech, kterou napsali společně s M. Dočekalem, hrál roli Táty v režii spoluautora, 1982). Záhy se obě zmíněná divadla sloučila v Divadlo Protoč, které uvádělo především inscenace poezie (V. Nezval – Edison, Signál času, Podivuhodný kouzelník, O. Wenzl – Neslyšel jsem moudřejších a upřímnějších slov, S. Antošová – Noční přesčas, aj.; ve všem hrál a zároveň režíroval), a které od roku 1985 vedl.

V té době také v roce 1982 prošel konkurzem do amatérského **A studia při Divadle Na okraji v malostranském klubu Rubín pod vedením O. Pavelky a E. Salzmannové**. Zde hrál převážně v inscenacích O. Pavelky (T. K. Mukka/O. Pavelka – Píseň sobů, O. Pavelka a kol. – Zpráva o A, D. Fischerová – Báj, aj.), ale i Z. Potužila (V. Majakovskij – O tom) nebo M. Dočekala (E. Labiche – Paroháči). V letech 1991 – 95 byl režisérem a **uměleckým šéfem A studia–Rubín**.

Odtud přesídlil do **Činoherního studia v Ústí nad Labem**, kde v letech 1997–2004 zastával funkci **uměleckého šéfa**; v roce 2001 získalo ČS Cenu Nadace Alfréda Radoka – **Divadlo roku 2000** a v roce 2005 po neshodách s ředitelem odešel na volnou nohu. V roce 2010 obdržel nabídku z **Divadla Na zábradlí**.

Režie v A studiu–Rubín, Praha, 1991–95 (výběr):

Jos. Topol – Hodina lásky, 1991
G. Meyrink / M. Němec, D. Czesany – Golem, 1992
Jos. Topol – Slavík k večeři, 1992
L. Andrejev – Život člověka, 1993
S. I. Witkiewicz – Blázen a jeptiška, 1994
A. Strindberg – Slečna Julie, 1994
Jos. Topol – Dvě noci s dívkou, 1995

Režie v Činoherním studiu, Ústí nad Labem, 1995–2005 (výběr):

F. Bruckner – Choroby mládí, 1997
Z. Šmíd / L. Havlíková – Les divokých sviní, 1997
A. P. Čechov – Platonov, 1998
M. Bláhová – Podzimní hra, 1999
J. Pokorný – Odpočivej v pokoji, 1999
S. Kane – Crave, 2000
A. P. Čechov – Ivanov, 2002
W. Shakespeare – Hamlet, 2003
R. García – Prométheus. 2004

Režijní hostování:

- K. J. Erben / M. Bláhová, D. Czesany – Děd Vševěd (Činoherní studio, Ústí nad Labem 1994)
J. Cocteau – Dvojhavý orel, (Činoherní studio, Ústí nad Labem, 1995)
M. Maeterlinck – Modrý pták (Divadlo Komédie, Praha 1996)
S. Beckett – Čekání na Godota (Multiprostor, Louny, 2001)
S. Stephens – Volavky (HaDivadlo, Brno, 2003)
S. Shepard – Simpatico (Západočeské divadlo, Cheb, 2004)
M. Urban – Nože a růže (Divadlo Na zábradlí, 2005)
M. Bambušek – Porta apostolorum / v projektu Perzekuce.cz (La Fabrika – o. s. Mezery, Praha, 2005)
Jos. Topol – Kočka na kolejkách (Západočeské divadlo, Cheb, 2006)
E. Jelineková – On není jako on (A studio Rubín, Praha, 2006)
E. Jelineková – Jackie (Divadlo Na prádle, Praha, 2007)
J. P. Shanley – Pochyby (Národní divadlo – scéna Kolowrat, Praha, 2007)
A. Saramonowicz – Testosteron (Jihočeské divadlo, České Budějovice, 2007)
J. W. Goethe – Faust (Gorlice – Vyšehrad, Praha, 2007)
F. Dürrenmatt – Komplic (Divadlo Na zábradlí, 2008)
E. Bondy / D. Czesany, L. Ferenzová – Bondykomix (VOŠH v Pidivadle, 2009)
S. Kane – Psychóza ve 4.48 (Divadlo Konzervatoře v Žižkovském divadle, Praha, 2009)
R. Schimmelpfennig – Calypso (Strašnické divadlo, Praha, 2010)
I. Klestilová – Voda / v projektu Cesty energie (Ekotechnické muzeum – o. s. Mezery, Praha, 2010)

Herecké role (výběr):

- G. Meyrink / M. Němec, D. Czesany – Golem (Laponder, rež. D. Czesany, 1992)
– A studio–Rubín, Praha
F. Arrabal – Miláček Fando a Lis (Fando, rež. D. Dudík, 1992)
– A studio–Rubín, Praha
Z. Havlíček – Básnický obraz a schizofrenní symptom (rež. D. Czesany, 1993)
– A studio–Rubín, Praha
G. Büchner – Leonce a Lena (rež. M. Lang, 1993)
– A studio–Rubín, Praha
V. Páral / M. Bláhová – Profesionální žena (Sápal, rež. J. Pokorný, 1996)
– Činoherní studio, Ústí nad Labem
M. Bambušek – Dva za výlohou / v projektu V oáze–ve strojku–v New Yorku (rež. M. Bambušek, 2000)
– spolupráce Činoherního studia (Ústí nad Labem) a D. I. Lebedung (Louny) – Stará vodárna, Louny
M. Bambušek – Spy (rež. M. Bambušek, 2001) – spolupráce Činoherního studia (Ústí nad Labem)
a D. I. Lebedung (Louny) – Multiprostor, Louny
M. Bambušek – Zdař Bůh! / v projektu Cesty energie (Leopold Vrba, rež. E. McLaren, M. Bambušek, 2009) – O. s. Mezery na Dolu Michal, Ostrava–Michálkovice

VÝCHODISKA PRO UMĚLECKOU ČINNOST V DNZ

V prvních letech Divadla Na zábradlí, po jeho vzniku v roce 1958, byl **určující osobností** pro umělecký program a poetiku **Ivan Vyskočil**.

- a. DNz mělo vycházet z ducha text-apelových večerů v Redutě – princip otevřené hry – hravé asociační rozvíjení témat, výchozích situací, výchozích textů
- b. 1958-62 se uvádějí pouze původní texty pro DNz napsané
- c. Primárně mu nešlo o divadlo, ale o místo setkání, výstavy, koncerty ve foyeru, hostování souboru Domova výchovy mládeže (polepšovna) – propojení intersociální, představení z JAMU, to vše jako součást divadla a naplnění představ o něm
- d. Celou dobu byl tehdejší ředitelem V. Vodičkou i kritiky tlačen do „čistě“ činohry až musel se svou představou odejít zpět do Reduty a později založil Nedivadlo

Po jeho odchodu v roce 1962 vedl soubor (do roku 1968) **režisér, dramaturg a teoretik Jan Grossman**, který společně s **dramatikem a dramaturgem Václavem Havlem** formuloval směřování činohry DNz (od roku 1959 v divadle paralelně působí též **pantomima Ladislava Fialky**) jako **apelativně politické divadlo** provokující k přemýšlení a k rozhovoru.

- a. Hrají se autoři tehdy čerstvé absurdní dramatiky (V. Havel, M. Macourek, S. Beckett, E. Ionesco, S. Mrožek nebo i jejich předchůdci A. Jarry, F. Kafka), jde o dramatické novinky domácí psané přímo pro DNz nebo i z velké části zahraniční u nás do té doby neuváděné
- b. J. Grossman pozval k režii další významné osobnosti – O. Krejča, V. Hudeček
- c. Na překvapivých scénografických řešeních se podíleli mj. grafik L. Fára a architekt J. Svoboda
- d. DNz v šedesátých letech má evropský věhlas a často je zváno na zájezdy do zahraničí

Další důležitá etapa DNz nastala s příchodem **uměleckého vedoucího Jaroslava Chundely** v roce 1975, který do divadla přivedl jako stálého hostujícího (původně filmového) režiséra **Evalda Schorma** (pracuje zde až do své smrti v roce 1988).

- a. Zásadně přispěl k sebranosti osobnostmi nabitého souboru, diváci chodili z velké části na herce v dobrých hrách (J. Bartoška, J. Preissová, L. Mrkvička, L. Geprtová, K. Heřmánek, P. Zedníček, V. Bedrna, J. Přeučil, V. Dlouhý, O. Vlach ad.)
- b. Doba normalizace nepřeje dramatickým novinkám, aktuální témata se tak sdělují především prostřednictvím moderně inscenovaných klasiků (W. Shakespeare, F. M. Dostojevskij, H. Ibsen, Euripidés, G. Büchner, Molière, M. Bulgakov, B. Brecht)
- c. V inscenacích této doby se často opakuje téma konfliktu vyhraněné osobnosti se společností, které pochopitelně silně rezonovalo
- d. Důležitým scénickým výtvarníkem té doby byl v DNz Jan Dušek

V roce 1993 vyhrála výběrové řízení na **ředitele DNz Doubravka Svobodová**, která jmenovala uměleckým šéfem **režiséra a scénografa Petra Lébla**, který přišel s osobitou postmoderní poetikou. Tu zde přes **počáteční nesoulad s diváky i kritiky velmi úspěšně rozvíjel** až do své předčasné smrti v roce 1999. Stálým hostujícím režisérem je v této době **J. A. Pitínský**.

- a. P. Lébl svými režii navazuje na I. Vyskočila osvobozeně asociativním viděním, v kterém je ale vždy určitý intelektuální přesah
- b. Osobité a moderní inscenace z textů klasiků (A. P. Čechov, J. Genet, L. N. Andrejev, N. V. Gogol, Molière, A. a V. Mrštíkové, L. Stroupežnický) i současné hry často v českých nebo světových premierách (J. A. Pitínský, M. Crimp, J. M. Synge, T. Bernhard, O. Muchinová, Ch. Bojčev, L. Smoljak)
- c. Výtvarná složka především Léblových inscenací byla naprosto novátorská a někdy až navzdory malému prostoru impozantně monumentální (většinou scéna P. Lébl, kostýmy K. Štefková)
- d. DNz je v této době významným místem k setkávání – programové pořádání paradivadelních akcí – P. Lébl byl iniciátorem např. plesů jevištní techniky
- e. Ze zkušebny ve 2. patře vytvořil studiový prostor DNz – Eliadova knihovna
- f. Od začátku devadesátých let se DNz opět častěji prezentuje v zahraničí

g. Výtvarnou podobu celého divadla formovali Kateřina Štefková a Petr Lébl

V letech 2002–2006 divadlo umělecky vedli **režisér a dramatik Jiří Pokorný a dramaturgyně Ivana Slámová**. DNz formulovali jako „divadlo českých a světových premiér“. Stálými režijními hosty se v této době stávají Jan Nebeský, Juraj Nvota a též herec Jiří Ornest.

- a. Československé jaro – jarní přehlídky inscenací textů českých a slovenských autorů, kteří na výzvu uměleckého vedení nebo bez, napsali hru pro DNz (M. Horoščák, M. Hvorecký, I. Klestilová a V. Schulczová, M. Urban, L. Lagronová, R. Blanda, A. Nellis, M. Uhde, J. Pokorný, Jách. Topol)
- b. Inscenace textů současných zahraničních autorů (M. Mackenzie, D. Gieselmann, R. Schimmelpfennig, T. Bernhard, B. Friel, I. Tasnádi, D. Greig, L. Lochhead, E. Jandl, F. Kater, V. Lodato, D. Eldridge, D. Besse, M. Walczak)
- c. Nechyběly ani texty klasiků (A. P. Čechov, W. Shakespeare, G. Preissova)
- d. Udržují fenomén místa setkávání – fotbalový turnaj divadel na Anenském náměstí, doprovodné akce v DNz k MS ve fotbale v roce 2006
- e. Na řadě inscenací se podílel výtvarník Jan Štěpánek

Divadlo Na zábradlí v letech 2010 – 2013

Začátkem roku 2010 ředitelka Doubravka Svobodová jmenovala na návrh tehdejší umělecké rady uměleckým šéfem divadla **režiséra Davida Czesanyho**, který spolu s nově příchozí dramaturgyní **Lucií Ferenzovou** a se stávající šéfdramaturgyní **Ivanou Slámovou** uvedl do chodu **koncepti tematických sezón**. Témata jednotlivých sezón formulují jako otázku, která je takto pokládána divákům, společnosti, ale i samotným tvůrcům jako **východisko ke konkrétní tvůrčí práci**.

- a. Navazuje na působení J. Grossmana a V. Havla v DNz v šedesátých letech, kteří divadlo formulovali jako apelaativně politické – tedy divadlo, které provokuje k přemýšlení a k rozhovoru o nastalých společenských problémech
- b. Tematické sezóny – 2010/11 „Koho nebe přijme?“, 2011/12 „Či je to město?“, 2012/13 „Nepřízřivobiví?“
- c. Místo setkávání – pravidelné tematické besedy, vernisáže fotografických výstav, scénická čtení, spolupráce na pořádání několika festivalů v DNz, spolupořádání intersociálních projektů, pokračují plesy jevištní techniky, prohlídky, dny otevřených dveří, divadelní dílny a další doprovodné programy
- d. Uvádí texty psané přímo pro DNz – R. Denemarková: Spací vady, M. Bambušek: Česká válka, J. Pokorný: Domov můj, L. Ferenzová: Kolonie, E. Tobiáš: Denně (Poníci slabosti), J. Kačena a R. Kvapil: ČEZ, evropští autoři (J. Penhall, F. Richter, V. Klimáček, D. Gieselmann, D. Drábek) pro projekt Nebe nepřijímá (ve spolupráci s Divadlem Letí); textové adaptace – Orestek: podle Euripida L. Ferenzová a J. Frič, Cantos: podle E. Pounda M. Bambušek, Osamělá srdce podle N. Westa D. Jařab
- e. Uvedlo v české premiéře hru R. Schimmelpfenniga: Ambrózie i klasiky V. Havla: Asanace, B. Brechta: Život Galileiho a připravuje A. P. Čechova: Višňový sad
- f. Inicjuje nové překlady: Ambrózie – V. Musilová-Kyrianová, Cantos – A. Kareninová, Višňový sad – J. A. Haidler
- g. Hostují zde jak zavedení režiséři (J. Nebeský, M. Bambušek, D. Jařab), tak začínající s méně zkušenostmi (S. Radun, J. Frič, L. Ferenzová)

Divadlo Na zábradlí v roce 2013 je společensky angažované, hledající nové divadelní formy a rezonující témata skrz nevyzkoušené texty i autory, nerezignuje ani na aktuální uchopení klasických textů, provokuje vznik nových překladů, v dramaturgii se opírá o tematické sezóny, má sehraný vyrovnaný soubor hereckých osobností, tematicky zaměřený, ale žánrově i stylově pestrý repertoár, režírují zde zavedení i mladí a začínající, cítí kukátkový prostor barokního typu, je důležitým místem setkávání, umělecky využívá všechny možné prostory objektu, vytvořilo životnou koncepci pro Eliadovu knihovnu, pravidelně hraje a často jezdí na zájezdy.

DIVADLO NA ZÁBRADLÍ V LETECH 2010 – 2013

Začátkem roku 2010 ředitelka Doubravka Svobodová jmenovala na návrh tehdejší umělecké rady uměleckým šéfem divadla **režiséra Davida Czesanyho**, který spolu s nově přichozí dramaturgyní **Lucií Ferenzovou** a se stávající šéfdramaturgyní **Ivanou Slámovou** uvedl do chodu **koncepti tematických sezón**. Témata jednotlivých sezón formulují jako otázku, která je takto pokládána divákům, společnosti, ale i samotným tvůrcům jako **východisko ke konkrétní tvůrčí práci**.

Navazuje na působení J. Grossmana a V. Havla v DNz v šedesátých letech, kteří divadlo formulovali jako apelativně politické – tedy divadlo, které provokuje k přemýšlení a k rozhovoru o nastalých společenských problémech

Tematické sezóny – 2010/11 „Koho nebe přijme?“, 2011/12 „Čí je to město?“, 2012/13 „Nepřizpůsobiví?“

Místo setkávání – pravidelné tematické besedy, vernisáže fotografických výstav, scénická čtení, spolupráce na pořádání několika festivalů v DNz, spolupořádání intersociálních projektů, pokračují plesy jevištní techniky, prohlídky, dny otevřených dveří, divadelní dílny a další doprovodné programy

Uvádí texty psané přímo pro DNz – R. Denemarková: Spací vady, M. Bambušek: Česká válka, J. Pokorný: Domov můj, L. Ferenzová: Kolonie, E. Tobiáš: Denně (Poníci slabosti), J. Kačena a R. Kvapil:

ČEZ, evropští autoři (J. Penhall, F. Richter, V. Klimáček, D. Gieselmann, D. Drábek) pro projekt Nebe nepřijímá (ve spolupráci s Divadlem Letí); textové adaptace – Orestek: podle Euripida L. Ferenzová a J. Frič, Cantos: podle E. Pounda M. Bambušek, Osamělá srdce podle N. Westa D. Jařab

Uvedlo v české premiéře hru R. Schimmelpfenniga: Ambrózie i klasiky V. Havla: Asanace, B. Brechta: Život Galileiho a připravuje A. P. Čechova: Višňový sad

Iniciuje nové překlady: Ambrózie – V. Musilová-Kyrianová, Cantos – A. Kareninová, Višňový sad – J. A. Haidler

Hostují zde jak zavedení režiséři (J. Nebeský, M. Bambušek, D. Jařab), tak začínající s méně zkušenostmi (S. Radun, J. Frič, L. Ferenzová)

Divadlo Na zábradlí v roce 2013 je společensky angažované, hledající nové divadelní formy a rezonující témata skrz nevyzkoušené texty i autory, nerezignuje ani na aktuální uchopení klasických textů, provokuje vznik nových překladů, v dramaturgii se opírá o tematické sezóny, má sehraný vyrovnaný soubor hereckých osobností, tematicky zaměřený, ale žánrově i stylově pestrý repertoár, režirují zde zavedení i mladí a začínající, ctí kukátkový prostor barokního typu, je důležitým místem setkávání, umělecky využívá všechny možné prostory objektu, vytvořilo životnou koncepci pro Eliadovu knihovnu, pravidelně hraje a často jezdí na zájezdy.

SHRnutí DOSAVADNíHO PÚSOBEní SOUČASNÉHO UMĚLECKÉHO VEDENí DNZ POD VEDENím DAVIDA CZESANYHO

Divadlu, které **provokuje k přemýšlení** a k rozhovoru o nastalých společenských problémech, jde o náročnou cestu reflexe současných problémů společnosti přes **autorský přístup k inscenování**. A to velmi často textů vytvořených přímo pro DNz.

„Důležitým rysem, řekněme intelektuálního analytického divadla, je apel. Apelatívnost vzniká tam, kde jsou problémy položeny a demonstrovány ne didakticky, ale jako výzva k „rozhovoru“. Apelatívnost vychází z určitého postoje. Chápe člověka jako bytost společenskou, plně a rozhodujícím způsobem angažovanou v společenských procesech; přistupuje však k člověku nejen z hlediska tohoto objektivního místa v objektivním procesu, ale i z hlediska, které on sám k těmto procesům zaujímá jako složitě podmíněný a utvářený jedinec. Sociální aktivita tohoto přístupu není v tom, že poučuje a nabízí hotová řešení, ale že k řešení vybízí.“

Jan Grossman Literární noviny 12, 1963

Umělecký šéf si byl vědom, že přichází k výbornému hereckému souboru tvořenému ze zkušených osobností (Z. Hadrboľcová, J. Ornest, M. Spurná, M. Mejzlík, V. Marek, P. Čtvrtníček, M. Sidonová, L. Noha, I. Chmela, J. Polášek, P. Liška, K. Maděričová – dnes již Beranová, N. Drabišćáková, G. Pyšná, L. Hampel), kde ovšem převažuje střední a starší generace, takže jedno z prvních rozhodnutí bylo soubor omladit. Odešli V. Marek a J. Polášek a naopak přijati byli čerství nadaní absolventi hereckých škol, z DAMU I. Lupták a z Pražské konzervatoře N. Řehořová. Při sestavování dramaturgických plánů bylo nutno zohlednit nejen dané téma divadelní sezóny, ale také potřebu rozvíjení osobnostního herectví a práce na vzájemné souhře.

Sezóna 2010 / 11

Sezóna 2010/11 byla formulována tematickým sloganem **„Koho nebe přijme?“** – tedy komu by dnešní společnost přisoudila za jeho život „nebe“?

V sezóně 2010/11 byly uvedeny tyto inscenace:

Nebe nepřijímá – osloveno bylo 5 evropských autorů (J. Penhall – GB, F. Richter – D, V. Klimáček – SK, D. Gieselmann – D, D. Drábek – CZ) a 4 režiséři působící v Česku (M. Schlegelová, D. Czesany, M. Amsler, T. Zielinski). Autoři psali na objednávku krátké hry na téma „letišť“. Projekt vznikl ve spolupráci s Divadlem Letí a premiéra (21. 9. 2010) se uskutečnila přímo u zdroje – v odbavovací hale v Ruzyni. Reprízy až do derniéry v prosinci 2011 se odehrávaly v DNz. Šlo o mimořádnou divadelní událost, kdy autoři evropského formátu napsali krátké hry pro divadlo v ČR (nutno poznamenat, že šlo o iniciativu Divadla Letí).

Spací vady – hru napsala Radka Denemarková pro DNz. Příběh tří světových spisovatelek se odehrává v prostoru někde mezi nebem a zemí. *„Kardinální otázka zní: Jak se mají děti, manželství, špinavé ponožky a třené bábovky k vlastnímu literárnímu (a jinému) dílu? Neuplyne den, abych o tom nepřemýšlela a díky Spacím vadám i sedíc v hledišti na kultuře.“* Petra Hůlová, *Divadelní noviny*. Výrazně genderové téma s mimořádnými hereckými rolemi pro tři ženy: M. Spurná (Virginia Woolfová), M. Sidonová (Sylvia Plathová) a hostující J. Hubinská (Madam T.). Premiéra v říjnu 2010, derniéra v prosinci 2012. Režie Slobodanka Radun.

Ambrózie – Roland Schimmelpfennig. Uvedeno v české premiéře. Překlad pro DNz od Veroniky Musilové-Kyrianové. Štamgasti v hospodě po zavíračce se přiblíží nebi prostřednictvím alkoholu. Hospoda jako prostor pro splétání fantaskních plánů, navazování marných pokusů o komunikaci a únik z reality. Hra o vyprázdněnosti západní civilizace. Inscenace, která se odehrává téměř celou dobu okolo jednoho stolu na točně vyžaduje především výraznou hereckou souhru individualit: I. Chmela, J. Ornest, M. Mejzlík, M. Spurná, I. Lupták, L. Noha, P. Liška, P. Čtvrtníček. Premiéra v prosinci 2010, hraje se dosud. Režie David Czesany.

Orestek – přepis tématu antických autorů od dramaturgyně Lucie Ferenzové a režiséra Jana Friče. Orestes se jako zoufalý odvážlivec mezi šílenstvím a posledním fenomenálním činem svého života vrací do svého dětství, kdy byl Orestkem. A jako správný desperát má jedinou touhu – když zemřít, tak aspoň s pořádným ohlasem a slávou. Pochopí nebe vraždy a slavnou smrt hlavního hrdiny? Zatěžkávací zkouška pro nové členy souboru: I. Lupták v roli Oresta, N. Řehořová jako Elektra. Inscenace byla vybrána na prestižní **Mezinárodní divadelní festival v Plzni** v roce 2011. Premiéra v březnu 2011, derniéra v únoru 2012.

Česká válka – hra od Miroslava Bambuška vznikla na objednávku DNz. Děj hry se odehrává v padesátých letech minulého století a je o účastnících třetího, tedy protikomunistického odboje. Přijme je nebe? „*Miroslav Bambušek nemá v úmyslu dělat ze svých postav plakátové hrdiny, je mu protivný přílišný pathos i oficióznost. Chce vzdát hold těm, kdo bojovali za základní hodnoty, jeho hra je má přivolat, aby nám položili jednoduchou otázku: Co uděláš ty, abys uchránil práh svého domu, když na to přijde?*“ Josef Mlejnek, *Divadelní noviny*. Inscenace stála na přesné souhře téměř celého souboru (výrazně zahráná role odbojáře Radka L. Hamplem, v nečekané poloze faráře Hlada L. Noha), ale více než obvykle i zvukaře, osvětlovače a celé techniky. Česká válka byla přes rozporuplné kritiky označena za „**událost měsíce**“ v **Divadelních novinách** a byla nominována na **Cenu Alfréda Radoka – hra roku**. Premiéra v květnu 2011, derniéra v březnu 2013. Režie David Czesany.

Z výše uvedeného je zřejmé, že DNz v sezóně 2010 / 11 oproti sezónám předchozím více **riskovalo kontroverzními tématy** i nevyzkoušenými texty. Protože chtělo a chce být **odvážné, aktuální, neopakovatelné** a chce být **umělecky na výši**, k čemuž ho zavazuje **historie divadla**.

Z těchto důvodů, a v také vzhledem z popudu a na základě názorů divadelní kritiky, byly v této době staženy z repertoáru tři divácky velmi úspěšné inscenace, které svou poetikou a komerčním potenciálem s novým směřováním DNz nerezonovaly. Jde o inscenace Perfect days (autorka L. Lochhead, režie A. Nellis), Ředitelé (autor D. Besse, režie M. Záchenská) a Cesta hořícího muže (autor K. McAllister, režie M. Záchenská).

Na základě vstupní tematické sezóny a reflexe z ní dospělo umělecké vedení k užšímu a konkrétnějšímu vymezení tématu sezóny příští. Odkaz na odcizenost života v centru Prahy, kde divadlo sídlí a další problémy spojené veřejným životem města byly tíživě nabíledni.

Sezóna 2011 / 12

Sezónu 2011 / 12 připravilo umělecké vedení pod názvem „**Čí je to město?**“. Město – jako místo spoluzití různých skupin lidí, různých osudů a různých životních příběhů. Město, které je někým řízené, ale z vůle lidí, kteří v něm žijí. Město, které není odcizeným a nepřátelským územím. Město jako domov, který má vizi.

Sezónu, která byla pojata jako občanská iniciativa, kterou kromě **tematických divadelních inscenací** též obohacovali **besedy a výstavy fotografií**, protože nedílnou součástí uměleckého programu bylo a také je „divadlo jako prostor k setkávání“. V besedách na dané téma byli hosty záměrně i osobnosti, které svou profesí s divadlem přímo nesouvisí, ale mají chuť a erudici se k problému vyjádřit. Besedy či přednášky se konaly (a konají) v zadním foyeru DNz. V sezóně 2011 / 12 k tématu „Čí je to město?“ pohovořili: herec a architekt **David Vávra**, architekt **Adam Gebrian**, výtvarník **Jaroslav Róna**, dokumentarista **Pavel Štingl**, jednatel Klubu Za starou Prahu **Richard Biegel**, socioložka **Jiřina Šiklová**, vědecký pracovník **Ivan M. Havel**, herečka **Zdena Hadrboľcová**, historik architektury **Zdeněk Lukeš**, hudebník a spisovatel **Vlastimil Třešňák**, předsedkyně Klubu Za starou Prahu **Kateřina Bečková**, historik architektury **Benjamin Frágner**.

Fotografie na téma „Čí je to město?“ v kavárně DNz vystavovali: Igor Chmela, Bohdan Holomíček, Jan Dvořák, Stanislav Tůma, Petr Našic, Milan David, Josef Ptáček, Jakub Štětka, Jiří Ernest, Ivana Slámová.

V sezóně 2011 / 12 DNz uvedlo premiéry těchto inscenací:

Domov můj – hra od Jiřího Pokorného vznikla na objednávku DNz a je o pražských bezdomovcích, kterými není těžké se stát. A také o sociální inteligenci i sociálním státě a sedmidenním tripu s iluzí domova. V herectví důraz klade na autenticitu sociálně hraničních typů: Z. Hadrboľcová, J. Ornest, L. Noha, P. Liška. Premiéra v říjnu 2011, hraje se dosud. Režie David Czesany.

Kolonie – text napsala dramaturgyně DNz Lucie Ferenzová a je o bývalé dělnické kolonii Budánka v Praze 5, která přesto, že byla prohlášena národní kulturní památkou, tak pod dohledem politiků a developerů již téměř zanikla. Na jednu z repríz přišel i jeden z pachatelů – bývalý starosta Prahy 5 Milan Jančík. Pokus o dokudrama na žhavě přítomnou skutečnost. Inscenace měla dvě části: první – revue s živou hudbou, druhá – beseda s poslední obyvatelkou kolonie Anežkou Hradilkovou. Důležitou součástí byla hudba Romana Zacha v živém provedení Orchestru Klustý. Premiéra v listopadu 2011, derniéra v červnu 2012. Režie Lucie Ferenzová.

Asanace – hra od Václava Havla z roku 1987. Panelové sídliště namísto středověkého městečka v podhradí? Je tento problém ve městě sužovaném nadvládou developerů stále aktuální? „Osudy skupinky architektů, připravujících projekt ničivé asanace historického městečka, sloužila autorovi coby záminka k hyperbolizovanému pohledu na zvraty československých dějin – pražským jarem počínaje a nedůvěryhodnou přestavbou konče.“ Vladimír Mikulka, Respekt. Velké „havlovské“ role pro J. Ornesta, K. Beranovou a I. Chmelu. Jediný text sezóny, který nevznikl čerstvě pro DNz. Inscenace byla vybrána na Festival evropských regionů do Hradce Králové v roce 2012 a byla divácky mimořádně úspěšná. Premiéra v lednu 2012, hraje se dosud. Režie David Czesany.

Denně (Poníci slabosti) – text napsal Egon Tobiáš pro DNz. Kriminálka sídlící na Anenském náměstí vyšetřuje vraždu, která se stala na téměř sousedním Betlémském náměstí. Absurdní groteska. „Parodie byla tak ujetá a narvaná vtípky a hlody, které však byly originální a nepřímocará, že jsem ze hry nadšen. Hra je tzv. vyblbnutá do maxima, každá vteřina je vyplněna něčím zajímavým. Jestli se někdo při takto komediální záležitosti nudil a hledal děj nebo gradaci, tak je to proto, že sám je nudný nuďák.“ Ohlas diváka. Nominována na Cenu Alfréda Radoka – hra roku. Premiéra v březnu 2012, hraje se dosud. Režie Jan Nebeský.

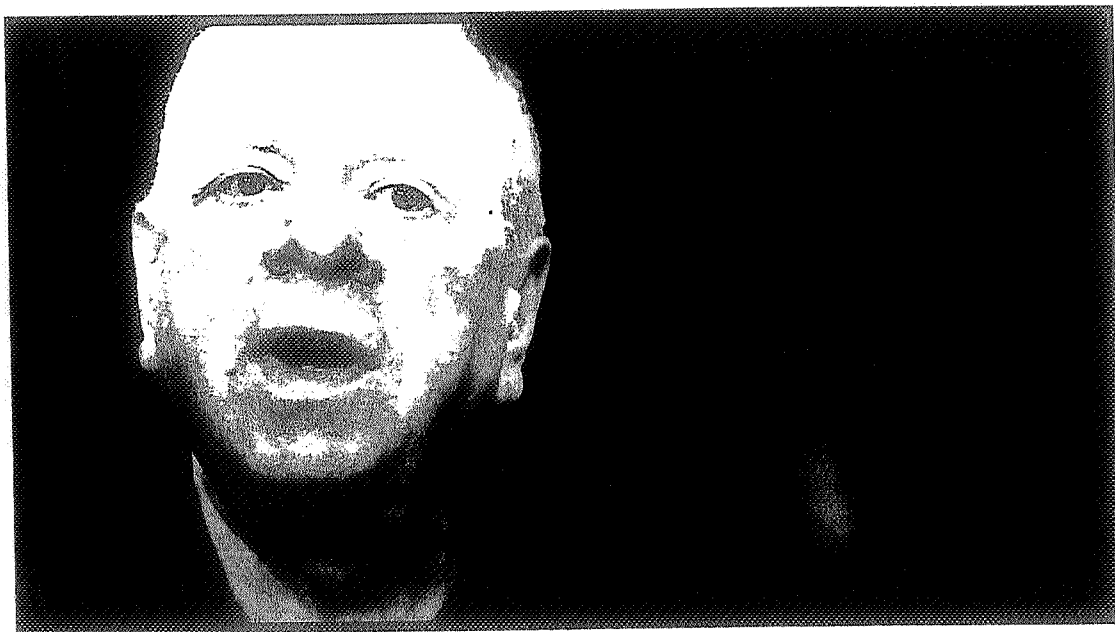
Cantos – režijní a textová adaptace Miroslava Bambuška zpěvů od Ezry Pounda. Poprvé přeloženo do češtiny Annou Kareninovou pro DNz. Kde tkví prapříčina korupce? Cesta od já k obecnému polis. V roli rozporuplného básnického gura Ezry Pounda M. Mejzlík. „Cantos jsou poctou životu a dílu Ezry Pounda a současně vizuálně velmi silným počinem Divadla Na zábradlí. Současně se ale jedná o těžce stravitelné dílo, jehož návštěvu bych rozhodně nedoporučila občasnému návštěvníkovi divadla. Bez alespoň povrchní znalosti postavy Erzy Pounda, případně moderní světové poezie, se totiž inscenace smřštuje na velmi efektivní, herecky dokonalou, avšak ne zcela pochopitelnou „myšárnu“. I tak se ale nebojím zaručit, že ať už budete mít názor jakýkoliv, nudit se na Bambuškových Cantos rozhodně nebudete.“ Brigita Zemen, idnes.cz. Premiéra v květnu 2012, hraje se dosud.

Sezóna 2012 / 13

Umělecké vedení uznalo po lehkém poklesu návštěvnosti toto směřování za příliš vyhraněné a do sezóny 2012/13 vybralo i dva tituly světové klasiky. Ale nerezignovalo na tematické směřování dramaturgie a ponechává i obohacující doprovodné programy – besedy a výstavy.

V sezóně nazvané „**Nepřizpůsobiví?**“, se DNz nechce v prvním plánu zabývat obecně menšinami, protože každý z nás může být nepřizpůsobivý. Má být výzvou k zamyšlení nad existencí člověka ve světě, jaké je jeho patřičné místo na Zemi, pod Nebem, před druhými, pro druhé a s druhými lidmi. A také poukázat na jeho ambivalentnost a kvalitu, která může lidské společenství posunout kupředu. „Absolutní nezávislost je nemožná. V myšlení jsme odkázáni na názor, který nám musí být dán, v bytí jsme odkázáni na druhé, s nimiž činíme ve vzájemné pomoci svůj život teprve možný. Proto jsme nezávislí, jen když jsme zároveň vpleteni do světa.“ Karl Jaspers, Úvod do filozofie

Besedy v sezóně 2012 / 13 na téma „Nepřizpůsobiví?": disident a politik **Jan Ruml**, filmař **Karel Vachek**, **Divadlo koňa a motora** – s radikální úpravou *Othella* a se zkušeností kočovné divadelní produkce po Šluknovsku, spisovatel a historik **Petr Placák**, surrealistické hnutí kolem časopisu *Analogon*, dramatik **Milan Uhde** a budou další.

Výstavy v kavárně DNz 2012/13: Jana Hubinská, Michaela Čejková, *Divadlo koňa a motora*, Jan Kašpar, Karel Housa, Karolína Fabianová a budou další.

V sezóně 2012/13 uvádí DNz premiéry těchto inscenací:

Osamělá srdce – drama zace známého románu Nathanaela Westa *Přítelkyně osamělých srdcí* od Davida Jařaba, který tak pokračoval (po *Legendě o svatém pijanovi* v *Divadle Komedie*) ve studii typů na hraně nepřizpůsobivosti vlastnímu životu. *Osamělá srdce*, obklopená miliony lidí, touží po troše lidského tepla nebo alespoň vlídném hlase. Touží po slovech utěšitele. Co ovšem dělat, je-li utěšitel sám v bezvýchodném stavu a zcela neschopný každodenní existence. Velká herecká příležitost pro Stanislava Majera čerstvě přichozícího z *Divadla Komedie*. Premiéra v říjnu 2012, hraje se dosud. Režie David Jařab.

Život Galileiho – klasika od Bertolta Brechta. Příběh vědce a astronoma, který odvolal pod nátlakem církve učení o oběhu planet kolem slunce. Přizpůbil se? Po delší době se podařilo vytvořit v DNz výpravnou téměř celosouborovou inscenaci s M. Mejlíkem v titulní roli, v které má mimořádné možnosti zúročit své herecké zkušenosti. Za pozornost rovněž stojí výkon mladého I. Luptáka v roli Andrey Sartiho. Režie David Czesany.

Višňový sad – klasika od A. P. Čechova. Překlad pro DNz od Jaroslava Achaba Haidlera. *Divadlo* navazuje na tradici úspěšných čechovovských inscenací v tomto divadle (P. Lébl, J. Pokorný). Sociální kvas přelomu 19. a 20. století nekompromisně rozděluje společnost na přizpůsobivé a nepřizpůsobivé. V roli Raněvské N. Drabiščíková. Předpokládaná premiéra 1. 5. 2013. Režie Jan Frič.

ČEZ – hru píší na objednávku DNz Jan Kačena a Robin Kvapil. ČEZ, a. s. (zkratka ze slov České Energetické Závody) je dominantní výrobce elektřiny v Česku a mateřská společnost Skupiny ČEZ, která sdružuje dalších 120 společností. V rámci této skupiny ČEZ vyrábí, distribuuje a prodává elektřinu také v Polsku a několika balkánských státech. Je největší českou firmou podle tržeb a třetí největší podle počtu zaměstnanců. *Nepřizpůsobiví se odpojí*. Předpokládaná premiéra v červnu 2013. Režie David Czesany.

V uplynulých třech sezónách DNz reprezentovalo českou kulturu na zahraničních festivalech v Polsku (Olsztyn), Rakousku (Vídeň) a na Slovensku (Zvolen).

Jednorázové projekty nad rámec repertoárové činnosti DNz, 2011 - 2013

Únor 2011 – Ubu víkend v DNz a Divadle Disk

Scénické čtení Krále Ubu od Alfreda Jarryho (téměř všichni zaměstnanci DNz a Café Baru, cca 50 účinkujících), připravili D. Czesany a I. Slámová; Král Ubu – televizní záznam představení z Divadla Na zábradlí z roku 1968 v režii Jana Grossmana; představení maďarského Divadla Maladype Übü király a představení Ubu antikrist v režii Michala Háby v Divadle Disk; víkend zakončilo nedělní představení inscenace DNz Ubu se baví a následná beseda všech zúčastněných s diváky.

Únor 2011 – **Pocťa Ladislavu Fialkovi** – divadlo si připomnělo 80. výročí narození a 20. výročí úmrtí mima a zakladatele souboru Pantomima Na zábradlí. V programu sestaveném Radimem Vizvářem vystoupili někdejší členové Fialkovy pantomimické skupiny a studenti DAMU.

Červen 2011 – Scénické čtení dvou současných **katalánských her** v jednom večeru za přítomnosti autorů. Marta Buchacha: Neříkej mi lásko, Pere Riera: Daleko od Nuuku, režie Eva Stanislavová, hráli a četli herci DNz.

Září 2011 – **Tematická prohlídka DNz: Kostýmy – od nápadu k realizaci**, s kostýmní výtvarnicí Katarínou Hollou.

Říjen 2011 – **Tematická prohlídka DNz: Masky a paruky** – představení profese divadelních maskérů, Petra Pajunková a Jakub Žid.

Listopad 2011 – **Tematická prohlídka DNz: Světelný design** – osvětlovači Jan Jungvirt a Jan Přibíl.

Březen 2012 – **10. ples jevištní techniky.**

Červen 2012 – **Děti, lezte na Zábradlí!**
– Dětský den v Divadle Na zábradlí. Bojová hra, opičí dráha, pohádky, soutěže a další atrakce ve všech prostorech divadla za aktivní účasti herců a dalších zaměstnanců DNz. Připravili D. Czesany, L. Ferenzová, H. Pilná, T. Škorpilová.

Červen 2012 – **Naostro!** – Výběr ze současné maďarské dramatiky zprostředkovaný formou inscenovaných čtení.

A. Bartis: Zkáza; I. Tasnádi: Finito; B. Pintér: Královna zákusků; G. Bereményi, K. Kovács: Podunajští Apačové; B. Almássy: Jsou i mraky součástí nebe?
Režie Lucie Málková, Lucie Ferenzová, David Czesany. Hráli a četli herci DNz.

Červen 2012 – **Či je to město?** – V posledním večeru pravidelných pořadů vystoupil celý herecký soubor DNz na jevišti a předvedl scénickou koláž z textů knihy Patrika Ouředníka Utopus to byl, kdo učinil mě ostrovem. Připravili L. Ferenzová, D. Czesany a I. Slámová.

Prosinec 2012 – **Odhalení pamětní desky Václava Havla.** DNz odhalilo pamětní desku bývalému prezidentovi a dramatikovi, který zde v divadle významně působil v 60. letech. Výtvarný návrh je od **Davidu Černého**. Po té následoval večer čtení z textů V. Havla pod názvem Divadlo – příležitost být sám sebou (z knihy A. Freimanové Václav Havel o divadle). Účinkoval herecký soubor DNz. Připravily D. Svobodová a L. Ferenzová.

V průběhu posledních dvou sezón se konají cca jednou měsíčně besedy diváků (často studentů) s aktéry a tvůrci po zhlédnutí představení.

Pravidelné spolupráce DNz na projektech intersociálních a divadelních přehlídkách

DNz v tomto období také spolupracuje s Občanským sdružením Remedium, které organizuje vzdělávací, společenské a kulturní programy v psychosociální oblasti. Podporuje mj. skupinu seniorů, která pod režijním dohledem Evy Stanislavové nastuduje každým rokem divadelní inscenaci, jejíž premiéra se odehrává na scéně a ve spolupráci s DNz.

Spolupřádá **Mezinárodní festival nezávislých a amatérských divadel Apostrof**. Během uplynulých let se podařilo přivést na festivalové scény divadelní soubory ze všech koutů světa, vytvořit řadu projektů, na nichž se společně podíleli čeští a zahraniční tvůrci i navázat spolupráci s festivaly v zahraničí. V rámci festivalu probíhají v Eliadově knihovně divadelní dílny pod vedením českých a zahraničních lektorů.

Podílí se na inscenaci **Tulák po hvězdách** (odehrává se na půdní zkušebně) pro zrakově postižené publikum. Příběh je inspirován stejnojmennou knihou Jacka Londona. Režisér inscenace Jan Lepšík naprosto potlačil vizuální vjem a soustředil se na vyprávění pouze přes hmatové, čichové a sluchové vjemy. Publikum (nevidomí i vidící s páskou přes oči) se tak přibližuje hranici snu.

Spolupřádá **mezinárodní festival scénických miniatur Ohromné maličkosti**. Odehrává se jednou do roka ve všech možných i nemožných prostorech divadla ve spolupráci s redakcí časopisu Svět a divadlo

Spolupřádá **skautský divadelní festival dětí a mládeže Čtrnáctka**. Společně s nezávislou organizací Kondor.

Spolupřádá závěrečné **slavnostní večery spojené s předáváním Poct festivalu ...příští vlna/next wave**

Spolupřádá divadelní festival vysokých uměleckých škol z České republiky, Slovenska a Polska **ZLOMVAZ**.

Spolupřádá s občanským sdružením Pestrá společnost **benefiční koncerty**, jejichž výtěžek je určen na výcvik asistenčních psů pro osoby se zdravotním postižením.

Od roku 2010 funguje Eliadova knihovna jako prostor otevřený studentům uměleckých škol, kde jsou uváděny klauzury a ročníkové práce. V roce 2012 bylo obnoveno občanské sdružení přátel Eliadovy knihovny (S.P.E.K. o.s. dále jen SPEK), které nyní EK spravuje. Uváděny jsou inscenace, scénická čtení českých i světových autorů, pohádky „pro náročné děti“ a jednorázové projekty (hosté).

Z minulých sezón je v současnosti na repertoáru inscenace skupiny Lachende Bestien 120 dnů svobody (režie Michal Hába a Šimon Spišák, hraje absolventský ročník KALD Miroslava Krobota) a Daleká cesta domů (režie Jan Kačena, hrají studenti AMU a VOŠH) podle Richarda Adamse.

V sezóně 2012 / 2013 byla první podzimní premiérou inscenace Eliade, kterou režírovali Marta Stosio (JAMU), David Pizinger (JAMU), Jan Kačena (JAMU) a Ondřej Mataj (DAMU). Na půdorysu Eliadových pamětí, povídek a teoretických spisů vznikl experimentální tvar čtyř provázaných dvacetiminutových aktovek. Inscenaci provázelo promítání záznamu představení Petra Lébla Had, vzniklou podle Eliadeho povídky.

V rámci scénických čtení SPEK letos uvedl a inicioval **překlady dvou původních her** – Marianny Salzmanna Mateřské znamínko/okna namodro a Kopanec Andrease Veieila a Gesine Schmidt; první v překladu Anity Krausové, druhou v překladu Michala Kotrouše. První se zabývala kontroverzním tématem incestu, druhou bychom mohli řadit k linii dokumentárních her, její téma je šikana, neonacismus a novodobé podoby rasismu. Dalším scénickým čtením byla hra Benjamin Kurase Popeleční večere o osudech Giordana Bruna, které proběhlo v předvečer premiéry hry B. Brechta Život Galileiho.

V současnosti chystá čerstvá absolventka režie DAMU Ewa Zembok českou premiéru polské hry Andrzeje Stasiuka Čekání na Turka, a to ve vlastním překladu, se supervizí Báry Gregorové. Tématem této středoevropské grotesky z pohraničí je strach z cizinců. Premiéra v březnu 2013. Dramatička Anna Marie Maxera bude režírovat vlastní text s tématem španělských stávek a protestů navazujících na hnutí Occupy Walstreet (květen 2013). Michal Hába připravuje s Lachende Bestien dvě inscenace: variaci na Vonnegutovu Grotesku Zpěv nočního kozodoje (premiéra únor 2013) a dramtizaci textu Michaela Houellebecqua Mapa a území (duben 2013).

Z jednorázových akcí se letos uskutečilo autorské čtení a koncert Báry Gregorové (leden 2013) a tzv. Performativní lekce v režii iniciativy P.O.L.E. – laureáti Chalupeckého ceny Vasil Artamonov, Alexey Klyukov a Pavel Sterec (únor 2013).

Formou **scénického čtení** představíme dosud nepublikovaný text Elfriede Jelinekové FaustIN/OUT v překladu Viktorie Knotkové a hru německé prozaičky Juli Zeh Yellow line v překladu Michala Kotrouše (do konce sezóny 2012/13).

K linii pohádek a dobrodružných příběhů **pro děti** patří pohádka Malenka podle H. CH. Andersena (režie Jan Kačena, premiéra 2010), dále bude mít premiéru autorský text Ondřeje Novotného (absolvent JAMU, dramatik oceněný Cenou Konstantina Trepleva, působí v souboru D'EPOG) Jak šli Hovňousek a Kladvopád světem (v režii absolventa Pražské konzervatoře Ondřeje Mataje, únor 2013) a v této sezóně SPEK ještě uvede premiéru dramtizace dobrodružného ekologického románu Tobiáš Lollness od Thimotheé de Fombeilleho (režie Jan Kačena, květen 2013).

Výčet uskutečněných inscenací v Eliadově knihovně 2010 – 2012

(DAMU: *Nosferatu*, režie: T. Běhal, M. Večeríková ; E. Ionesco – *Nosorožec*, režie: A. Rut; N. Holub – *Zábrana na Zábradlí*, režie: V. Bárta; T. Nováková – *Herečky*, režie T. Nováková; Sherlock Holmes: *Pes*, režie: A. Kubišta; I. Villqist – *Helverova noc*, režie: E. Zembok; G. Soucy – *O holčičce*, režie: L. Ferenzová; K. Dudová – *Pouto*; *Toys for boys*, režie: K. Dudová; *Idolls+koncert skupiny Sen*, koncepce: J. Jelínek; *Česká historie*, režie: J. Lesák a UMSKUP; A. Longen – *Už to prasklo?*, režie A. Vanišová; *Cabaret Calembour – Kalavečer Kalembúr*, režie: Šotek, Orozovič, Suchý z Tábora; *Sukně v akci*, režie: A. Králová, N. Ha Thangh; *Chameleon* (podle W. Allana), režie: J. Lesák; *Darger like she* (podle H. Dargera), režie: J. Kačena; E. Tobiáš – *Ten kůň nelže*, režie: J. Ondra; *Nad kávou*, koncepce: A.-F. Josephová, T. Kozameli

JAMU: Shakespeare/Müller/Woolf/Bachelard/Bulis/Radová a Herz – *Ofélie*, režie: Barbara Herz; S. Lagerlöfová – *Podivuhodná cesta Nielse Holgerssona*, režie: J. Kačena; F. Novotný/M. Stosio – *Královna Šumavy*, režie: M. Stosio; W.Gombrowicz – *Mazánek*, režie: P. Gejguš

FAMU: *Zimní směs/Live cinema*: experimentální projekce, video, improvizace s obrazem (večer klauzurních prací CAS FAMU); H. Hoffmann – *Ježípetr*, režie: V. Musilová-Kyrianová (DAMU+FAMU)

VOŠH: J. A. Pitínský – *Matka*, režie: J. Lepšík (absolventská inscenace VOŠH); M. De Ghelderode – *Escorial*, režie: P. K. Klár

PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ: *Intermezzo* (autorský projekt studentů PK), režie: O. Mataj

POHÁDKY: *Jak pejsek s kočičkou slavili vánoce*, režie: S. Mikscheová; L. Gajdošová – *Pohádka z Kerkonoš*, režie: J. Frič; *Červená karkulka*, režie: M. Tvrdíková; Křivánková, Tomsa, Kozubková: *Dobrodruzi*, režie: L. Ferenzová

HERECKÉ WORKSHOPY: *Jsem míň, kdo je víc*; *Existence v tenzi*; *Přízpůsob se, debile* (výstup z workshopu Herecké konzervatoře), režie D. Czesany, J. Janěková ml.)

Zpracoval a připravil dne 12.2.2013

Jakub Hora